

BAKONY HEGYSÉG CÍMERESPOLOSKA-FAUNÁJÁNAK ALAPVETÉSE (HETEROPTERA: PENTATOMIDAE)

H. HARMAT BEÁTA

Bakonyi Természettudományi Múzeum
H-8420 Zirc, Rákóczi tér 3–5.
harmatbea@freemail.hu

H. HARMAT B.: *On the Pentatomidae fauna of the Bakony Mts. (Heteroptera)*

Abstract: This paper contains data of 50 pentatomid species based on about 3300 specimens collected in the Bakony Mountains. The studied material is deposited in the collections of the Bakony Natural History Museum (Zirc) and at the Department of Zoology of the Hungarian Natural History Museum (Budapest). Literature records are included too.

Received Oktober 25, 2008

Accepted November 10, 2008

Keywords: Heteroptera, Pentatomidae, faunistics, Bakony Mts.

Bevezetés

A Bakony poloskafaunájának kutatása több mint száz évet ölel fel. Az első adatok Horváth Gézától származnak, aki Fauna Regni Hungariae c. művében (HORVÁTH 1900) öt faj (*Podops curvidens*, *Sciocoris homalonotus*, *Eurydema fieberi*, *Palomena viridissima*, *Troilus luridus*) hat bakonyi lelőhelyét közli. HALÁSZFY (1959) címerespoloskákról szóló faunafüzetében egyetlen konkrét adat sem szerepel. A Bakonyi Természettudományi Múzeum poloskagyűjteményét az 1962-ben indult „Bakonykutató program” során gyűjtött anyag alapozta meg, később – a múzeum 1972-es megalakulásával – ez a folyamat felgyorsult. Mindennek nagy érdeme van Papp Jenőnek, a program alapítójának és Tóth Sándornak, a múzeum első igazgatójának, de sokan gyűjtöttek egyebek mellett poloskákat is. Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik a múzeumi példányokat összegyűjtötték, ezzel is lehetővé téve a bakonyi fauna feltárását és e dolgozat elkészülését.

Az utóbbi évtizedekben több dolgozat látott napvilágot a Bakony poloskafaunájáról, ezek egy része szórványos adatokat tartalmaz. Első dolgozatomban (HARMAT 1986/a) részletesen leírtam, kik és milyen formában foglalkoztak a rend kutatásával a Bakonyban, ezért most nem térek ki az egész csoportot érintő irodalomra, csak a címerespoloskákka foglalkozókra. 1986-ban elkezdtem egy sorozatot, melyben családonként kerül bemutatásra a Bakony poloskafaunája (HARMAT 1986/a; 1986/b; 1989; 1993, 2006), de azóta jelent meg néhány olyan dolgozat, amely pl. egy kisebb terület poloskáival foglalkozik (ROZNER 2004), és olyan is, amelyben sok bakonyi adat szerepel (RÉDEI – HUFNAGEL 2003)

Anyag és módszer

Ebben a dolgozatomban a címerespoloskák (Pentatomidae) fajainak bakonyi elterjedési adatait közlöm, zömében a Bakonyi Természettudományi Múzeum Heteroptera-gyűjteményének, kisebb részben a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) Állattárának példányai, illetve irodalmi adatok alapján. Egy korábbi cikkben néhány ide tartozó faj adatait már én is közöltem (HARMAT, 1986b, 2001).

A leggyakrabban szereplő gyűjtők nevét a helykímélés kedvéért rövidítve adom meg:

Bali József	BJ	Horváth Géza	HG	Rozner István	RI
Benedek Pál	BP	Kasper Ágota	KÁ	Sáringer Gyula	SGy
Csiby Mária	CsM	Kutasi Csaba	KCs	Szurgyi Zsuzsanna	SzZs
Györfly György	GyGy	Lendvai Mária	LM	Tóth Sándor	TS
Györfly Györgyné	Gyné	Papp Jenő	PJ		
Harmat Beáta	HB	Rechner Szilvia	RSz		

A fajok meghatározásához, az elterjedési és életmódatok összegyűjtéséhez főleg HALÁSZFY (1959) faunafüzetét, WAGNER (1966) és KIS (1984) műveit használtam fel, a fajneveket KONDOROSY (1999) alapján alkalmaztam. A kistájakat beosztásánál PAPP (1968) állatföldrajzi munkáját vettem alapul.

Eredmények

Az alábbi lista a Pentatomidae család bakonyi adatait tartalmazza, összesen mintegy 3300 példány alapján. A család hazánkban élő 66 faja közül a Bakony területén eddig 50 faj került elő, ez a hazai fauna 76 %-a. Ez meglehetősen magas érték, bár több család esetében is voltak hasonló arányok, mely a Bakony változatos domborzati, éghajlati adottságai-
val, a sokféle élőhellyel magyarázhatók.

A listában a fajok és a települések az abc szerint követik egymást, az azonos gyűjtőhelyen gyűjtött példányok adatait vesszővel választottam el.

A fajok listája

Aelia acuminata (Linnaeus, 1758) – *Szipolyposka* – Palearktikus faj, hazánkban mindennél gyakori, elsősorban a száraz, napos gyepterületeken, fűféléken él. A Bakonyban is nagyon gyakori. – *Ajka*: ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Aszófő*, 1962. 05. 09. PJ (2); *Bakony*: Mogyorós-hegy, 1957. 05. 22. Móczár L. (MTM); *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS (2); Fekete-séd, 1972. 07. 27. KÁ – Katona K.; Gerence-patak völgye, 1970. 06. 25. TS (2); Hubertlak környéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB; Szárhalom, 1983. 06. 13. BZ; Szömörkés, 1963. 05. 21. PJ (3) és 1963. 05. 24. PJ; *Bakonycsernye*, 1972. 07. 26. Varga I.; *Bakonynána*, 1973. 08. 14. Gyné; 1981. 09. 26. Ilosvay Gy.; Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ; Alsópere környéke, 1964. 08. 26–28. PJ (5); *Bakonypéterd*: Lábatlan-szék, 1995. 08. 22. KCs (3); *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ (2); Hajmáspuszta, 1973. 06. 05. KÁ; Hajmáspuszta, halastavak, 1972. 05. 19. TS (2); Kőrís-lapos, égeres, 2006. 10. 10. KCs; Zörög-tető, 1973. 08. 15. Gyné (2); *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (MTM); 1973. 07. 21. TS – Sinkovicz (2); *Bakonyszücs*: Kőrís-hegy, 1971. 08. 03. TS; 1973. 08. 18. Gyné (2); *Balatonakarattya*, 1962. 05. 06. Halászfű (MTM); *Balatonalmádi*: Csacsi-rét, 1969. 06. 18. Papp Zs. – PJ; Csere-hegy, D-i oldal, tölgyes, 2000. 05. 31. HB; *Balatoncsicsó*: Füzeti-tó, Szent Balázs templomrom mellett, 1970. 08. 03. TS; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; Tamás-hegy, 2000. 05. 24. HB; *Balatonfűzfő*, 1981. 08. 18. HB; *Balatonkenese*, HG (2) (MTM); Part-fő, 1971. 07. 17. TS és 1972. 05. 21. TS; *Balatonudvari*: Kiliántelep, 1975. 05. 21. Orosz A. (3) (MTM); *Bánd*: Miklóspál-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ; Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1987. 07. 11. SzZs (2), 1988. 07. 02. HB (3), 1988. 07. 08. HB, 1988. 08. 30. SzZs (2), 1988. 08. 29. HB (3); Tüskéspuszta, 1987. 07. 07. HB, 1987. 07. 10. HB, 1988. 06. 29. SzZs (2), 1988. 06. 30. HB (4), 1988. 07. 01. HB (2), 1988. 07. 02. HB, 1988. 07. 02. SzZs (2); *Csesznek*, 1978. 05. 30. SzZs; Gézaháza, 1957. 06. 11. PJ (2) (MTM); Vár-bükk, 1982. 08. 17. HI; *Csopak*, 2008. 06. 03. RSz; *Dudar*, 1973. 07. 24. KÁ; Ördög-árok, 1971. 05. 09. TS, 1971. 05. 12. TS; *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS (2), 1979. 06. 19. CsM; Tobán-hegy, 1982. 05. 05. HB, 1982. 07. 07. HB; *Fenyőfő*, 1973. 08. 22. Gyné, 1973. 08. 22. GyGy, 1978. 07. 22. Orosz A. (MTM), 1981. 06. 13. HB, 1981. 08. 29. HB, 1981. 09. 09. HB; Anyafás, 2002. 08. 27. RSz; Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (3); Kítaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. RSz; Ósfenyves, 1970. 06. 27. TS (2), 1970. 07. 07. TS, 1973. 10. 28. TS, 1975. 10. 29. KÁ, 1978. 05. 31. KÁ, 1978. 07. 23. TS, 1978. 07. 23. CsM, 1981. 08. 29. HB, 1982. 08. 13. Kalivoda B., 1983. 04. 20. HI; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Gyepükaján*, 1986. 07. 15. KÁ; *Gyulafirátót*, 1991. 06. 15. TS; Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ (2); Halastó, 1971. 06. 28. TS, 1972. 08. 08. TS; Halastó környéke, 1971. 05. 18. TS, 1974. 05. 27. BJ, 1976. 05. 26. BJ; Miklád, 1967. 08. 16. PJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L. (2); *Hajmáskér*: Sédől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB (2); Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1982. 06. 08. HB; Ráktanya, 1986. 08. 18. HB, 2004. 06. 30. HB; *Hegvesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ; *Hegymagas*: Szent György-hegy, 2006. 08. 03. KCs; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ (9); *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; kaszáló, 1972. 06. 03. BJ; Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ (2), 1972. 06. 03. BJ; *Iharkút*, 1969. 05. 27–28. PJ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB (2); Hétházpuszta, 1972. 06. 06. TS, 1973. 06. 03. TS (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08.

PJ (2); *Káptalanfüred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil; *Káptalantóti*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS (2); *Keszthely*, 1961. 07. 17. Móczár L. (MTM), HG (MTM), Gyórfy (MTM); *Keszthelyi-hegység*, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (3) (MTM); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kislőd*: Csálános-völgy, kaszáló, 2007. 06. 26. KCs; *Kővágóörs*, 2005. 05. 12. HB; *Ecséri-erdő*, 2004. 09. 03. KCs; *Ecséri-erdő, borókás, gyp*, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Ecséri-forrás*, 2005. 05. 12. KCs (2); *Kornyi-tó*, 1978. 06. 22. TS, 1982. 08. 31. TS; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB; *Mogyorós-hegy, sziklagyp*, 1996. 06. 03. HB (2); *Márkó*: Menyeker, 1963. 05. 12. PJ; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004); *Óreghegy*, 1999. 07. 17. RI (ROZNER 2004), 2001. 04. 30. RI (ROZNER 2004), 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004), 2001. 06. 23. RI (ROZNER 2004), 2003. 05. 18. RI (ROZNER 2004), 1994. 06. 03–06. RI (ROZNER 2004); *Pap-hegy*, 2000. 04. 23. RI (ROZNER 2004); *Monostorapáti*: Halastó, 1981. 09. 24. HB; *Nagysztergár*: Hosszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs; *Veim-puszt*a, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*: Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; *Nyír-tó*, 2002. 03. 28. KCs (2); *Semlyékes-tó*, 2002. 05. 13. HB, 2002. 06. 18. HB (2); *Szűjjártó-rét*, 2002. 06. 16. HB; *Németbánya*, 1970. 05. 21. TS; *Vadászház környéke*, 1963. 08. 22–25. PJ (2), 1963. 08. 22–25. BJ (3); *Nyirád*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Két út köz*i erdő, 1998. 06. 03. HB (2), 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfal*u, 1982. 07. 04. TS; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. KÁ, 2002. 06. 25. HB; *Nagy-tó*, 1988. 08. 26. HB, 1999. 07. 21. RSz (3), 1999. 08. 24. HB; *Padragkút*, 1979. 06. 18. Orosz A. (MTM); *Sárcsikút környéke*, 1964. 07. 22. PJ, 1963. 05. 14–17. PJ (2); *Paloznak*, 1982. 05. 20. HB (4), 1982. 09. 14. HB; *Pápatesér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSz; *Zsörki-szőlők*, 1973. 05. 29. BJ; *Papkeszi*: Séd és Bendola mellett, 1996. 05. 09. KÁ; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS (2); *Ménésjárás*, 1983. 06. 13. BZ; *Pálhálás*, 1968. 07. 16–17. PJ (3), 1982. 06. 18. TS (5); *Szépalmapuszta*, 2005. 05. 29. KCs (3); *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné; *Pula*, 1978. 05. 19. Orosz A. (5) (MTM), 1978. 05. 29. Orosz A. (6) (MTM), 1978. 07. 23. Orosz A. (2) (MTM); *Kis-Sás-tó*, 2002. 05. 15. KCs, 2002. 06. 12. KCs, 2002. 07. 03. HB, 2002. 07. 03. RSz; *Táلودi-rét*, 1984. 09. 12. HB; *Ravasz*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Révfülöp*, 1986. 07. 27. SGy; *Sáska*, 1982. 06. 10. HB; *Somlóvásárhely*: Somló, 1978. 07. 05. TS; *Szentantalfa*: Csukrét, 1999. 08. 25. HB; *Szentgál*: Tiszafás, 1980. 10. 01. HB; *Szentimrefalva*: nyíres, 1998. 05. 21. HB; *Szigliget*: zagytér, 1998. 07. 21. HB; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1999. 04. 29. HB; *Tés*: Csőszpuszta, Hamuház, 1972. 09. 03. TS; *Tihany*, 1930. 06. 20. HG (MTM), 1934. 04. 19. Mihályi (MTM), 1934. 05. 03. Mihályi (MTM), 1940. 07. 11. Tóth (MTM), 1940. 07. 25. Tóth (MTM), 1940. 07. 30. Tóth (MTM), 1940. 08. 07. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (2) (MTM), 1975. 07. 30. LM., 1980. 08. 16. HB (2); *Aszófői sarok*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM), 1962. 06. 14. SÁ (2) (MTM); *Gejzírmező*, 1983. 04. 17. TS; *Külső-tó*, 1958. 06. 04. Zsirkó 5. (MTM), 1972. 07. 19. TS, 1978. 06. 18. TS, 1979. 07. 19. CsM (3), 1984. 08. 16. HB, 2000. 07. 24. HB – Molnár O.; *Óvár*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Sajkod*, 1974. 05. 28. KÁ; *tanösvény mellett*, 1999. 05. 20. KÁ; *Ugod*, 1973. 08. 01. BJ (2), 1973. 08. 13. BJ, 1977. 05. 08. PA (2) (MTM), 1979. 05. 24. HI; *Előerdő*, 1972. 05. 22. BJ (2); *Előerdő, kaszáló*, 1972. 06. 19. BJ (2); *kaszáló*, 1972. 05. 30. BJ; *Királykapu*, 1973. 06. 19. KÁ – TS; *legelő*, 1972. 05. 01. BJ (3); *mező*, 1972. 06. 20. BJ, 1972. 06. 20. BJ (2); *Szőlő-hegy*, 1973. 05. 22. BJ (4); *Vörös János-séd*, 1957. 08. 06. PJ (MTM); *Úrkút*: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB (2); *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–22. Balogh M.; *Büdös-kút*, 1982. 08. 12. TS; *Büdös-kút, Fekete-*

hegy, 1964. 05. 26. PJ (5); Láz-tető, 1964. 05. 28. PJ; *Várpalota*: Cseri-domb, bányató, 2004. 07. 09. HB; *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB, 1999. 04. 28. KÁ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB, 2006. 09. 14. KCs; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 07. 17. HB; *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS (2); *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB (2); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (3); Óshalmok, 1982. 08. 01. HB; Tátika, 1968. 06. 06. PJ (2), 1982. 07. 28. HB (2), Tátika, 1982. 08. 01. HB, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (4); Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB, 1998. 05. 21. KÁ; *Zirc*: Arborétum, 1970. 06. 16. TS (4), 1974. 06. 04. KÁ, 1978. 10. 13. KÁ; Cuha-völgy, 1970. 05. 24. TS; erdő, 1960. 05. 16. Zsirkó (MTM); erdőszél, 1970. 06. 07. TS (4); ligeterdő, 1970. 05. 12. TS (3); Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovicz (2); Szarvaskút, 1984. 08. 15. HB.

Aelia rostrata Boheman, 1852 – *Csőrés szipolypoloska* – Nyugat-palearktikus faj, elsősorban fűféléken szinte mindenhol megtalálható. A Bakony melegebb területein gyakori. – *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs; *Fenyőfő*: Kitaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; *Gyenesdiás*, 1912. HG (MTM); *Gyulafirátó*: Miklád, 1967. 08. 16. PJ; *Hajmáskér*: Berek alja, 2001. 05. 11. HB; Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Kádárta* környéke, 1996. 05. 06. HB; *Káptalantóti*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Keszthely*, HG (MTM); *Királyszentistván*: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 2001. 04. 26. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCs (3), 2004. 09. 21. HB – KCs; homokbánya, 2004. 09. 12. HB, 2004. 09. 12. KCs; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 06. 23. RI (Rozner 2004), 2001. 06. 23. RI (MTM); *Olaszfalu*: Eperkés-hegy, 2001. 08. 30. KZ (5), 2001. 08. 30. KZ; *Őcs*: Nagy-tó, 1999. 07. 21. RSz, 1999. 07. 21. HB; *Őskü*: Aranyos-forrás mellett, 2004. 07. 08. KCs, 2004. 07. 09. KCs; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSz; *Pécsely*: száraz gyep, 2004. 05. 27. HB; *Tapolcafő*: Mogyoródomb alja, 1962. 09. 27. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 28. Mihályi (MTM), 1940. 07. 30. Tóth (MTM), 1940. 09. 18. Tóth (MTM), 1941. 07. 21. Tóth (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. RSz – HB, 1999. 07. 20. HB, 2000. 08. 17. HB.

Ancyrosoma leucogrammes (Gmelin, 1790) – *Vállas poloska* – Elterjedési területe Európa, Ciprus, Egyiptom, Közel-Kelet, Oroszország, Afrika északi partvidéke, a Balkán és Törökország. (ÖZSARAC – KIYAK 2001). Hazánkban eddig csak a Dél-Dunántúlról voltak adatai. – *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves széle, tisztás, 1996. 06. 03. HB, 1996. 06. 03. KÁ.

Antheminia lunulata (Goeze, 1778) – *Fakó gyümölcsposloska* – Mediterrán elterjedésű faj, hazánkban nem túl gyakori, homokos, sziklás, száraz területeken található. Fő tápnövénye a mezei üröm (*Artemisia campestris*). A Bakony melegebb részein találtuk. – *Hegyesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. HB (2); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. KCs; *Litér*: Varjas-telep, sziklagyep, 1996. 06. 06. HB; *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; *Tihany*: Külső-tó, 1984. 08. 16. HB.

Arma custos (Fabricius, 1794) – *Vörhenyes címerposloska* – Közép- és Dél-Európában él, nálunk sokfelé megtalálják, de nem gyakori. A Bakonyban is ritka, de elsősorban több lelőhelye van. – *Csesznek*: Gézaháza, Ördög-árok, 1982. 08. 12. Kalivoda B.; *Farkasgyepű*, 1964. 04. 28. PJ; *Fenyőfő*: Kiszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Lovas*, 1983. 08. 03. HB; *Szigliget*: Alsó-bozót, zagytér, 1998. 08. 06. HB; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA; *Vállus*: Szentmiklósi-völgy, 1969. 05. 22. PJ; *Veszprém*: legelő, 1957. 06. 04. PJ (MTM).

Bagrada stolidá (Herrich-Schäffer, 1839) – Ponto-mediterrán faj, hazánkban csak néhány lelőhelye ismert. Elsősorban sziklagyepekben él. *Litér* környékén, az intenzív talaj-

csapdázás során 11 év alatt mindössze három példányban került elő, két élőhelyen. – *Litér*: Mogyorós-hegy, sziklagyep, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 08. 20. HB, 2001. 08. 16. HB.

Carpocoris fuscispinus (Boheman, 1851) – *Tüskés gyümölcspoloska* – Nyugat-palearktikus faj, viszonylag gyakori a Bakonyban is. – *Ajka*: Köleskepe, 1973. 09. 30. TS; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. HB; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ (2); *Cesznek*: Kovácsdomb, Sűrűhegy 1973. 08. 12. GyGy, Várbükk, 1982. 08. 17. Havasiné; *Felsőörs*: Felső-hegy, 1964. 07. 13. PJ; *Fenyőfő*, 1973. 08. 22. GyGy, 1983. 07. 07. HB, 1983. 08. 24. HB, erdeifenyves, 1983. 05. 10. Podlussány A. (2), Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (1), Ósfenyves, 1973. 08. 27. TS, 1973. 08. 27. TS, 1973. 10. 28. TS, 1975. 10. 29. TS, 1979. 08. 12. Berczi L., 1983. 04. 20. TS (2); *Hárskút*: Ráktanya, 1986. 08. 18. HB; *Iszkaszentgyörgy*, 1964. 07. 26. PJ (3); *Kardosrét*, 1973. 07. 19. Balla – Huszár; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Márkó*: Menyeka, 1963. 05. 12. PJ; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (2); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ, 1964. 06. 11–13. PJ; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; *Paloznak*, 1981. 07. 16. HB; *Porva*: Kőrös-hegy, 1971. 08. 03. TS, 1971. 08. 15. TS, 1982. 08. 09. Berczi L.; Pálhálás 1968. 07. 16–17. PJ; 1968. 07. 16–17. PJ (7); *Pula*: Tálodi-erdő 1964. 07. 23. PJ; *Szentimrefalva*: nyíres, 1998. 05. 21. HB; *Tés*: Öreg Futóné, 1969. 07. 18. Tapfer D. (2); *Ugod*, 1973. 04. 02. BJ, Dióspuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ, Előerdő, 1972. 05. 10. BJ; *Vészprém*: Jutas, 1983. 07. 17. BJ; *Vilonya*: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB, Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz.

Carpocoris pudicus (Poda, 1761) – *Közönséges gyümölcspoloska* – Európai-mediterrán faj, hazánkban és a Bakonyban is gyakori. – *Balatoncsicsó*: erdőszház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Litér*: Bendola mellett, fenyves, tisztás, 1996. 06. 06. HB, Mogyorós-hegy, 1996. 05. 15. HB, 1996. 06. 03. HB (4); *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (ROZNER 2004), Öreg-hegy, 1996. 05. 04. RI (ROZNER 2004), 1999. 07. 17. RI (ROZNER 2004), 2001. 04. 30. RI (ROZNER 2004), 2001. 06. 23. RI (ROZNER 2004), 1994. 06. 03–06. RI (ROZNER 2004); *Nagytárkánypuszta*: Csete-berek, 1988. 07. 03. HB; *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Porva*: Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ; *Várpalota*: Baglyas-hegy, 1968. 06. 25. PJ; *Vászoly*: Keresztfa-tető, 1998. 06. 26. KCs; *Vészprém*: Csatár-hegy, 2006. 09. 14. KCs, Csatár-hegy, Temető-dűlő, 1997. 06. 05–07. KCs – Kontschán J.; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zalaszántó*: Tátika, 1968. 06. 06. PJ (4).

Carpocoris purpureipennis (De Geer, 1773) – *Piros gyümölcspoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban mindenfelé megtalálható, gyakori. A Bakonyban is általánosan elterjedt. – *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Balatoncsicsó*, erdőszház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ (2); *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KÁ; *Dörgicse*: Öcs-hegy, borókás, 1998. 06. 10. KCs; *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS; *Fenyőfő*, 1985. 06. 05. HB; Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 06. 26. PJ; *Hárskút*: falu széle, 1983. 04. 30. BJ, Ráktanya, 1974. 09. 05. TS; *Herend*: Aranyos, 1962. 05. 17. PJ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1975. 07. 22. KÁ; *Nagysztergár*: Veim-puszta, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*: Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ; *Nyírad*: Két út közti erdő, 1996. 06. 03. HB (3); *Pécsely*: Mogyoró-hegy, borókás, 1998. 05. 13. KCs; *Porva*: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS, Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (5); *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Szentgál*: Üsti-hegy, 1962. 08. 23. PJ; *Szentimrefalva*, nyíres, 1998. 05. 21. KÁ, 1998. 05. 21. HB (2); *Tihany*: Kül-

ső-tó, 1984. 08. 16. HB; *Ugod*: Királykapu, 1973. 06. 19. KÁ – TS; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zalaszántó*: Tátika, gyepp, 2003. 06. 29. HB, Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB, 1982. 07. 29. HB.

Chlorochroa juniperina (Linnaeus, 1758) – *Zöld borókapoloska* – Holarktikus faj, elősorban borókán (*Juniperus*) él, nem gyakori. A Bakonyból eddig csak három helyről került elő. – *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. KCs; *Fenyőfő*, 1974. 05. 03. Zombori L.; *Porva*: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS.

Chlorochroa pinicola (Mulsant et Rey, 1852) – *Fenyőpoloska* – Elterjedési területe Észak- és Közép-Európa, tápnövényei különböző nyitvatermők (*Pinus*, *Picea*, *Abies*, *Juniperus* stb.). Hazánkban csak elszórtan találták, a legtöbb bakonyi adata Fenyőfőről származik. – *Fenyőfő*, 1973. 06. 20. BJ; erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA; Ósfenyves, 1983. 04. 16. Ilosvay Gy.; *Nyírad*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Pápasalamon*: Kupi-erdő, 1969. 03. 07. PJ; *Ugod*: kaszáló, 1972. 05. 08. BJ.

Derula flavoguttata Mulsant et Rey, 1856 – Európai faj, hazánkban elszórtan sokfelé előkerült, nem gyakori, de a meleg, száraz gyepterületeken gyakran megtalálható. A Bakonyban is elősorban a déli részeken (Balaton-felvidék, Keszthelyi-hegység) került elő, főleg lejtősztyeppékből. – *Aszófő*: Öreg-hegy, lejtősztyepp, 1998. 06. 10. KCs; *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Keszthelyi-hegység*, 1956. 06. 10. SGy (MTM); *Királyszentistván*: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB (3), 1997. 06. 06. HB; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (13), 1996. 07. 17. HB (2), 1997. 08. 08. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1996. 06. 03. KÁ; *Tihany*, 1984. 08. 12. PA; Kiserdő-tető, 1984. 07. 07. TS (2); Külsőtó, 1972. 07. 19. TS; Óvár, 1983. 06. 30. HB (4); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. Bobor Á. – KÁ, 1997. 07. 14. HB (2), 1997. 08. 05. HB (2); *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 08. 08. HB (2).

Dolycoris baccarum (Linnaeus, 1758) – *Bogyómászó poloska* – Palearktikus faj, a Bakonyban is mindenütt gyakori. – *Ajka*: ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS; Fekete-séd, 1972. 07. 27. KÁ – Katona K. (2), 1972. 07. 27. TS; Gerence-völgy, 1974. 04. 29. TS, 1976. 05. 11. TS; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB (2); Száraz Gerence, 1979. 08. 07. Berczi L. (2); Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonycsernye*, 1972. 07. 26. Varga I.; *Bakonynána*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ (3); Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyszentkirály*: Hajmáspuszta, 1973. 06. 05. KÁ; Hajmáspuszta, Halastó környéke, 1972. 05. 19. TS, 1972. 06. 12. TS; Zörög-tető, 1973. 08. 15. GyGy (2); *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1973. 07. 21. TS – Bankovics, 1973. 07. 21. TS – Sinkovicz; Vinye, Hódos-ér völgye, 1971. 08. 20. Tóth I.; *Bakonyszombathely*: Feketevíz-part, 1968. 08. 05. PJ, 1974. 06. 05. KÁ; *Balatonakali*: Ságpuszta, 1968. 06–07. Palágyi Sz.; *Balatonalmádi*, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ, 1980. 08. 09. HB, 1980. 08. 15. HB, 1986. 07. 27. SGy (4), 1986. 07. 30. SGy, KA; Tulipán u. 15., 1967. 08. 06. PJ, 1968. 06. 24–30. Kolep – PJ, 1968. 07. 01–07. Kolep – PJ, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ (5); *Balatoncsicsó*: erdészház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (2); Tamás-hegy, 1963. 06. 16. PJ (2); *Balatonkenese*: Tátorjános, 1986. 06. 04. SzZs, 1986. 06. 04. KÁ; *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; *Balinka*: Ubaldpuszta, 1968. 08. 06. PJ; *Bánd*: Vár-hegy, 1966. 03. 11. PJ; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB; Nagytárkánypuszta, Csete-berek, 1988. 07. 03. HB; Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB (2), 1988. 07. 01. HB (3); Tüsképuszta, 1987. 07. 12. HB

(3); *Cserszegtomaj*, 1973. 10. 06. TS; *Csesznek*, 1973. 07. 17. KÁ, 1973. 07. 17. TS; Gézaháza, 1957. 06. 11. PJ (2). (MTM); Kovács-domb, Sűrű-hegy, 1973. 08. 12. GyGy; Kő-árok, 1957. 05. 21. Móczár L. (2) (MTM); Vár alatti rét, 1973. 07. 08. Rácz I.; *Csopak*, 1941. 08. 19. Tóth (MTM), 1960. 06. 17. Novák F. (MTM), 1960. 08. 14. Novák F. (MTM), 1960. 08. 14. Novák F. (MTM); *Dudar*, 1973. 07. 24. Balla – Huszár (2); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 08. KÁ (2), 1974. 05. 13. TS (7), 1974. 09. 03. KÁ, 1979. 05. 19. HI (3), 1982. 07. 04. TS, 1982. 08. 26. Berczi L. *Farkasgyepü*, 1964. 04. 28. PJ (2); fiatal bükkös mellett, 1978. 09. 07. HI; Vas-rét, 1964. 04. 28. PJ (2); *Felsőörs*: Felső-hegy, 1964. 07. 13. PJ; *Fenyőfő*: Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (6); Ósfenyves, 1973. 04. 01. Bankovics-Zombori (3), 1973. 08. 27. TS (2), 1975. 10. 29. KÁ, 1975. 10. 29. TS, 1981. 08. 29. HB; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); Szék-tető, 1964. 05. 29. PJ (2); *Gyepükaján*, 1962. 08. 14. Kósa L.; *Gyulafirátót*, 1969. 05. 24. Hadnagy L. (2), 1974. 06. 18. KÁ, 1991. 06. 15. TS; Halastó, 1971. 06. 28. TS; Halastó környéke, 1976. 05. 26. BJ; Miklád, 1967. 08. 16. PJ (2); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1982. 06. 08. HB (2), 1982. 07. 03. TS, 1982. 08. 03. TS, 1986. 05. 29. KÁ; Ráktanya, 1987. 06. 30. HB (2); Ráktanya környéke, 2004. 08. 30. HB; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ (2); Szolimán-hegy, 1991. 08. 07. KÁ (2); *Hévíz*: rét, 1957. 07. 15–18. Zsirkó (MTM); *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1975. 07. 22. LM., 1975. 07. 22. KÁ; Mellár, 1960. 06. 03. PJ (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ (3); *Káptalanfüred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil (2); *Kardosrét*, 1973. 07. 19. Balla – Huszár; Cuha-völgy, 1972. 04. 28. TS (2), 1972. 05. 25. TS (2); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1976. 07. 08. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs; Ecséri-forrás, 2005. 05. 12. KCs; Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS (2); *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 1994. 06. 03–06. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (4) (MTM), 2001. 05. 20. RI (2) (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM), 2003. 05. 18. RI (MTM); *Monostorapáti*: Halastó, 1981. 09. 24. HB; *Nagyesztergár*: gyp, 2005. 06. 24. HB; *Nagytevel*, 1973. 05. 15. BJ; *Nagyvázsony*: Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; Semlyékes-tó, 2002. 06. 18. HB; Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. HB; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (6); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ (5); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Olaszfal*, 1982. 07. 04. TS; Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Öcs*: Nagy-tó, 1985. 05. 27. HI, 1999. 07. 21. RSz (2); *Padragkút*: Sárscsikút környéke, 1963. 05. 14–17. PJ; *Paloznak*, 1962. 04. 30. Novák, 1962. 05. 31. Novák (2), 1962. 07. 24. Novák, 1982. 05. 20. HB; *Pannonhalma* környéke, 1975. 07. 15. Huszár M.; *Pápa*, 1960. 08. 02. BP (3) (MTM), 1960. 08. 08. BP (7) (MTM), 1960. 08. 09. BP (MTM), 1961. 07. 24. BP (3) (MTM), 1961. 07. 27. BP (MTM), 1961. 08. 18. BP (MTM), 1961. 08. 19. BP (2) (MTM), 1962. 08. 13. BP (MTM), 1962. 08. 14. Kovács Gy. (2) (MTM), 1962. 08. 15. Kovács Gy. (3) (MTM), 1962. 08. 15. BP (5) (MTM), 1962. 08. 15. Kovács Gy. (2) (MTM); *Pápateszér*: Zsörki-szőlők, 1973. 07. 30. BJ; *Pénzesgyőr*: Gerence-völgy, 1974. 04. 28. TS; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS; Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS; Kőrös-hegy, 1973. 08. 01. TS – Sinkovicz; Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); *Porva-Csesznek*, 1974. 05. 27. KÁ (2), 1975. 07. 21. LM. (3); *Pula*: Náci-hegy, 1964. 08. 22. PJ; Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz, 2002. 07. 03. HB; Tálodi-erdő, 1964. 07. 23. PJ (2); Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB; *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB (2); *Révfülöp*, 1986. 07. 27. SGy; *Rezi*, 1963. 07. 16. PJ; *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (8); *Somlóvársárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ; *Sümegeprága*: Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB; *Szentantalfa*: Han-

gyás-erdő alatt, 1999. 08. 26. KCs; *Szentimrefalva*: Nyíres, 1998. 05. 21. KÁ (2); *Szigliget*, 1980. 08. 09. HB; Vár-hegy, 1964. 07. 01. PJ; Zagytér, 1999. 07. 15. HB (2), 1999. 07. 18. KÁ (2); *Tapolcafő*, 1960. 08. 03. BP (2) (MTM), 1960. 08. 04. BP (MTM), 1960. 08. 07. BP (5) (MTM), 1961. 08. 18. BP (MTM), 1962. 08. 11. BP (MTM); Kalapács-ér, égerliget, 1972. 05. 23. TS; *Tés*: Öreg Futóné, 1969. 07. 18. Tápfer D.; *Tihany*, 1930. 07. 20. HG (MTM), 1934. 04. 28. Mihályi (MTM), 1934. 11. 07. Mihályi (2) (MTM), 1939. 04. 15. Székessy (MTM), 1939. 05. 23. Jaczó (MTM), 1939. 08. 31. Tóth (MTM), 1940. 05. 25. Székessy (MTM), 1940. 08. 09. Tóth (MTM), 1941. 07. 26. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM); Óvár, 1962. 06. 12. SÁ (2) (MTM); Ráta, 1963. 07. 10. PJ; *Ugod*, 1963. 05. 29. PJ, 1973. 07. 08. BJ, 1973. 08. 01. BJ (2), 1979. 05. 24. HI; Dióspusztá, 1970. 04. 28. BJ, 1972. 04. 14. BJ (2); Egzota kert, 1972. 07. 21. BJ; Előerdő, 1972. 05. 10. BJ; kaszáló, 1972. 05. 30. BJ; kaszáló, 1972. 08. 11. BJ (4); Konda-legelő, 1972. 07. 02. BJ; Kövestető, 1972. 05. 24. BJ; legelő, 1972. 05. 01. BJ (3); Séd, 1973. 07. 06. TS; Séd-parti kaszáló, 1972. 07. 26. BJ; Vörös János-séd, 1957. 06. 04. PJ (MTM); *Úrkút*: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB (2); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M. (3); Büdös-kút, 1982. 08. 12. TS; Láz-tető, 1964. 05. 28. PJ; *Várpalota*: Barok-völgy, 1972. 06. 06. TS; Cseri-domb, bányató, 2004. 07. 09. HB; Tábormező, 1969. 06. 27. PJ; *Várköly*: Nagy-Láz-tető, 1969. 05. 21. PJ; *Veszprém*: Alsó-erdő, 1967. 05. 01. PJ; Bakony Művek környéke, 1974. 05. 10. BJ (2); Csatár-hegy, 1997. 07. 10. HB; Gulya-domb, 1963. 04. 27. PJ; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz (2); *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS; *Zalaszentlászlói*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS; 4. Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1982. 08. 01. HB, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (3); Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB; *Zirc*: Arborétum, 1970. 06. 16. TS; Cigány-domb, 1975. 07. 29. LM., 1982. 06. 16. TS, 1983. 06. 09. BZ; erdei út, 1971. 06. 14. TS; erdő, 1972. 05. 18. TS; erdőszél, 1970. 06. 07. TS, 1972. 05. 09. TS; Háromhegy, 1978. 08. 23. CsM; Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS; – Sinkovics (2), 1974. 05. 30. KÁ; Szarvaskút, 1982. 11. 21. TS, 1984. 08. 10. HI, 2003. 05. 26. TS; Tündérmajor, 1973. 07. 05. Rác I.

Dryoderes umbraculatus (Fabricius, 1775) – Mediterrán faj, hazánkban viszonylag ritka, de elszórta több tájegységből előkerült. Bakonyi lelőhelyei elsősorban a Balaton-felvidéken találhatóak. – *Balatonfüred*: Nyilasok, 1985. 05. 27. HB; *Balatonudvari*: Kiliántelep, 1975. 05. 21. Orosz A. (MTM); *Kádárta*: Halastavak, 1996. 05. 06. HB; Halastavak környéke, 1996. 05. 09. KÁ; Káptalantóti: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Mindszentkállya*: Öreg-hegy, 1994. 06. 03–06. RI (Rozner, 2004); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1996. 06. 03. HB; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ; *Rezi*: Rezi-erdő, 1995. 06. 30. Szásziné Horváth H., 1995. 08. 13. Szásziné Horváth H.; *Tihany*, 1938. 06. 05–07. Szilády (2) (MTM); Csúcs-hegy, karsztbokorerdő, 1996. 06. 08. Merkl O. (MTM); Gejzírmező, 1984. 07. 07. TS; tanösvény mellett, 1999. 05. 20. KÁ (3); *Ugod*: Dióspusztá, legelő, 1972. 05. 24–25. BJ; *Vilonya*: Külső-hegy, fenyves, 2006. 07. 02. HB.

Eurydema dominulum (Scopoli, 1763) – *Tarka címerespoloska* – Elterjedési területe Európa és Szibéria, hazánkban meglehetősen ritka, elsősorban a hegyvidékeken találták. A Bakonyban is főleg a magasabban fekvő, nedvesebb területekről került elő. – *Bakonybél*: Gerence-völgy, 1973. 08. 05. GyGy, 1978. 03. 31. TS; *Fenyőfő*: Halastó, 1981. 08. 29. HB; *Nagyvázsony*: Semlyékes-tó, 2002. 05. 13. HB, 2002. 06. 18. HB; *Pula*: Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; *Ugod*, 1973. 07. 06. BJ; *Veszprém*: Gulya-domb, 1963. 04. 27. PJ.

Eurydema fieberi Fieber, 1837 – *Keresztespoloska* – Mediterrán faj, hazánkban ritka, csak néhány lelőhelye ismert. Száraz, meleg, sziklagyepes területeken él. A Bakony déli területeiről van néhány adata. – *Bodajk* (HORVÁTH 1900); *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Litér*: Mogyorós-hegy, sziklagyep, 2008. 07. 03. HB; *Szigliget* HG (MTM); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB.

Eurydema oleraceum (Linnaeus, 1758) – *Paréjpoloska* – Palearktikus faj, hazánkban mindenütt nagyon gyakori, a Bakonyban is. – *Alsóörs*, 1981. 06. 14. HB (3); *Badacsony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bakonybél* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003), 1974. 08. 30. KÁ; Gerence-patak, 1982. 08. 03. Rónaszékiné (2) (MTM); Gerence-völgy, 1970. 05. 14. TS, 1973. 08. 05. GyGy, 1974. 04. 29. TS, 1983. 04. 21. TS; Száraz Gerence, 1971. 05. 06. TS (2); Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ (3); Vörös János-séd, 1959. 05. 21. Móczár L. (MTM); *Bakonykoppány*: Gerence-patak, 1959. 05. 20. Móczár L. (2) (MTM); *Bakonynána*: Római-fürdő, 1969. 07. 19. PJ; *Bakonyzentkirály*, 1963. 07. 25. PJ; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. HB; erdei fenyves, 1983. 04. 30. TS; Ördög-rét, 1973. 07. 15. KÁ; Vinye, 1957. 08. 06. PJ (MTM), 1957. 08. 07. PJ (3) (MTM); Vinye, Hódos-ér, 1983. 05. 01. TS; *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (2); *Balatonalmádi*, Fettich (2) (MTM); Vörösberény, 1982. 07. 13. BJ; *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS, 1974. 06. 27. TS; Balaton-part, 1978. 05. 01. TS (2); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS (3); *Balatonudvari*, 1976. 05. 09. PA (3) (MTM); *Bánd*, 1963. 08. 02. SGy (MTM); *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 06. 13. KCS; *Csabrendek*: Nagytárkánypusztá, 1987. 07. 11. SzZs; Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB (4), 1986. 07. 14–17. SzZs, 1988. 07. 01. HB; *Csesznek*: Gézaháza, 1976. 05. 15. TS; Kő-árok, 1957. 05. 22. PJ; *Csopak*, 1941. 08. 19. Tóth (MTM), 1962. 03. 04. Koroknai (MTM); *Dudar*, 1973. 07. 24. TS; Ördög-árok, füves, 1958. 08. 11. SGy (MTM); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1972. 05. 05. TS (2), 1974. 04. 23. TS, 1974. 05. 13. TS, 1976. 05. 10. TS, 1978. 05. 23. KÁ, 1979. 05. 19. HI (2), 1979. 06. 19. HI, 1982. 06. 20. TS; *Farkasgyepű*: Vas-rét, 1964. 04. 28. PJ; *Felsőörs*: Királykúti-völgy, 1978. 08. 24. CsM; mezofil rét, 1996. 08. 30. KÁ; *Fenyőfő*, 1978. 07. 22. Orosz A. (MTM), 1981. 06. 13. HB (3), 1981. 06. 13. TS, 1983. 04. 30. PA, 1983. 07. 07. HB, 1983. 08. 24. HB, 1984. 07. 24. HB (2); Anyafás, 2002. 08. 27. HB; erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA; Ósfenyves, 1973. 08. 27. Tóth L., 1975. 07. 09. Huszár M. (2), 1975. 08. 28. TS (2), 1983. 04. 20. TS (3); Pisztrángos-tó, 1972. 07. 16. TS, 1984. 06. 03. TS; *Gyenesdiás*, 1912. HG (3) (MTM); *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ; Halastó, 1972. 08. 08. TS; Kálvária-domb, 1974. 04. 04. BJ; *Gyulakeszi*: Csobánc, 1981. 07. 03. HB; *Hajmáskér*: Sédttől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB (2); Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (4); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1958. 05. 10. PJ (MTM), 1983. 05. 13. TS, 1983. 05. 13. TS; Ráktanya, 1988. 07. 28. HB; *Herend*: Csab-berek, 1967. 04. 13. PJ; Mogyorós-domb, 1966. 04. 27. PJ (3); *Hévíz*, HG (MTM); *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; Előerdő, 1973. 05. 31. BJ; *Kapocs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ; Kálomis, 1968. 05. 07. PJ; *Káptalanfüred*, 1963. 05. 12. Neruzsil (4); *Kardosrét*, 1973. 07. 30. TS – Sinkovicz (2); Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS, 1974. 07. 08. Balla–Huszár; *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM), 1956. 08. 24. SGy (MTM), 1957. 07. 14. SGy (6) (MTM), 1957. 07. 19. SGy (6) (MTM), 1957. 08. 19. SGy (MTM), 1957. 10. 11. SGy (3) (MTM), 1958. 05. 08. SGy (MTM), 1959. 07. 28. SGy (MTM), 1966. 05. 02. BP (MTM), 1966. 05. 03. BP (MTM), 1966. 05. 04. BP (MTM), 1966. 05. 05. BP (MTM), HG (MTM); *Keszthelyi-hegység*, 1966. 05. 04. BP (7) (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (7) (MTM); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1973. 05. 28. TS; *Királyszentistván*,

1999. 04. 30. KÁ (4); *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCs (4); homokbánya, 2004. 09. 12. KCS; Kornyi-tó, 1982. 08. 31. TS; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1996. 06. 03. KÁ; Nyerges-hegy, 1993. 07. 01. Merkl O. (MTM); *Márkó*: Séd-patak völgye, 1972. 04. 30. TS (2); *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (2) (MTM); Öreghegy, 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM), 1996. 05. 04. RI (2) (MTM), 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (MTM); *Nagyvázsony*: Nagy-Verébtó, 2002. 06. 05. HB; Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; Semlyékes-tó, 2002. 05. 13. HB; *Németbánya*: Jáger-völgy, 1973. 07. 17. PJ (MTM); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB, 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfalu*: Nyilas, tó, 2005. 06. 24. HB (2); *Öcs*: Nagy-tó, 1999. 07. 21. HB; Nagy-tó környéke, 1971. 05. 27. TS; *Övényes*, 1963. 07. 11. PJ (2); *Paloznak*, 1961. 05. 02. Novák F. (2) (MTM), 1981. 07. 16. HB; *Pápa*, 1897. 06. 03. Kertész (MTM); *Pécsely*: Jábod-dűlő, 1998. 05. 13. KCs; *Pénzesgyőr*: Gerence-völgy, 1974. 04. 28. TS; *Porva*: Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); Pálhálás, Generál-erdő, 1972. 08. 06. TS (4), 1972. 08. 06. TS (3); *Porva-Csesznek*: Cuha-völgy, 1972. 07. 18. TS; *Pula*, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM); Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSZ; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB; *Rezi*: Pörkölt-hegyek, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (10); *Somhegy*, 1986. 08. 04–08. HB; *Sümeprága*: Sarvalykút, 1983. 07. 24. Ilosvay Gy., 1983. 07. 24. HB; *Szentimrefalva*: Nyíres, 1998. 05. 21. HB (2), 1998. 05. 21. KÁ (2); *Szentkirályszabadja*, 1996. 07. 24. KÁ; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1958. 09. 11. SGy (MTM), 1964. 07. 08–09. SÁ (4) (MTM); 1999. 04. 29. HB; *Tapolcafő*, 1960. 08. 07. BP (MTM), 1962. 09. 27. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 20. Mihályi (MTM), 1934. 07. Mihályi (MTM), 1940. 05. 25. Székessy (2) (MTM), 1940. 08. 25. Tóth (2) (MTM), 1941. 08. 01. Tóth (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (3) (MTM), 1941. 08. 16. Tóth (MTM), 1975. 07. 30. LM.; Csúcs-hegy, 1983. 04. 24. TS; Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS; Kis-erdő, 1983. 04. 17. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 04. 27. TS; Külső-tó, 1972. 07. 19. TS, 1984. 08. 16. HB; Óvár, 1973. 05. 23. SÁ (MTM); Természetvédelmi Őrház, 1983. 04. 24. TS; *Ugod*, 1973. 08. 13. BJ (2), 1977. 07. 24. BJ; Előerdő, 1972. 05. 10. BJ, 1972. 05. 16. BJ, 1972. 06. 06. BJ; kaszáló, 1972. 05. 08. BJ (3); Kövestető, 1973. 05. 20. BJ; Séd, 1973. 07. 06. TS; Sédpartai kaszáló, 1972. 07. 26. BJ; Szár-hegy, 1975. 08. 14. TS (2); Vörös János-séd, 1957. 08. 06. PJ (MTM); *Várpalota*: Barok-völgy, 1958. 06. 15. PJ; *Vászoly*, 1941. 07. 29. Tóth (2) (MTM), 1941. 08. 12. Tóth (MTM); Nyelő, 1999. 04. 28. KÁ; *Vészprém*, 1923. 08. 16. Ruff (MTM), 1983. 05. 28. BJ; Aranyos-völgy, 1982. 07. 28. BJ; Bakony Művek környéke, 1974. 05. 10. BJ (3); Csatár-hegy, 1997. 07. 14. KÁ, 1997. 08. 05. HB (2); Jutas, 1962. 04. 29. Cselényi (2); Jutasi erdő, 1976. 05. 08. BJ; Ördög-szikla, 2008. 07. 03. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz (2); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ (3); *Zalaszántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS (2); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (9); Őshalmok, 1982. 08. 01. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (9), 1982. 07. 30. HB (2); *Zirc*, 1981. 09. 07. BZ; Bocskor-hegy, 1973. 08. 19. GyGy; Cuha-völgy, 1940. 05. 13. (MTM), 1971. 05. 13. TS (2); Pintér-hegy, 1941. 10. 19. Szalay – Kovács (MTM).

Eurydema ornatum (Linnaeus, 1758) – *Káposztapoloska* – Palearktikus faj, mindenhol nagyon gyakori. A Bakonyban is olyan területeken fordul elő, ahol tápnövényei (Brassicaceae) előfordulnak. – *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (MTM); *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (3); *Balatonalmádi*: Pinkóc, 1992. 06. 07. KA; Vörösberény,

1982. 07. 23. BJ (2); *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS (3); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS; *Balatonkenese*: Part-fő, 1972. 05. 21. TS; *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; *Csopak*, 1962. 03.–04. Koroknai (3) (MTM), 1962. 03–04. Seprős (6) (MTM); *Felsőörs*: Felső-erdő, 1966. 09. 05. HB; *Fenyőfő*, 1973. 06. 17. BJ; Anyafás, 2002. 08. 27. HB; *Gánt*: Som-hegy, 1961. 06. 29. SÁ (MTM); *Gyulafirátót*: Büdöskút környéke, 1968. 04. 26. PJ; *Hajmáskér*: benzinkút környéke, 1998. 05. 07. KÁ (2); Séd mente, 1996. 05. 07. KÁ; Sédől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB; *Hegymagas*: Szent György-hegy, Rókalyuk-dűlő, 2007. 04. 27. KCS; *Hidegkút*: kaszáló, 1983. 07. 02. BJ; *Kádárta*: Halastó, 2005. 07. 15. KCS; *Keszthely*, 1957. 07. 14. SGy (MTM), 1957. 07. 19. SGy (3) (MTM), 1959. 07. 28. SGy (MTM); *Királyszentistván*, 1999. 04. 30. KÁ; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCS (2); *Olaszfalu*: Eperkés-hegy, 2001. 08. 30. KZ; *Örvényes*, 1963. 07. 11. PJ; *Pannonhalma* környéke, 1975. 07. 15. Huszár M.; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSZ (2); *Porva-Csesznek*, 1971. 05. 12. TS; *Sümeg*: Sarvaly, 1982. 07. 27. HB; Várhegy, 1982. 07. 27. HB (2); *Tihany*: Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS, 1983. 05. 17. TS, 1984. 07. 07. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 05. 15. TS, 1984. 07. 07. TS; Természetvédelmi Órház, 1983. 04. 24. TS (2); *Ugod*: Diópuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ (2); Szár-hegy, 1972. 05. 01. BJ; *Várpalota*: Badacsony, 1969. 06. 28. PJ; Baglyas, 1968. 06. 25. PJ; Nagymező, Aszó-völgy, 1996. 05. 08. HB (2); *Veszprém*: Bakony Művek környéke, 1974. 05. 10. BJ (2); *Veszprémfajs*: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSZ (2); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zirc*: Szarvaskút, 1982. 09. 26. BZ.

Eurydema ventrale Kolenati, 1846 – *Déli káposztapoloska* – Mediterrán faj, hazánkban többfelé előfordul, de nem gyakori, a Bakonyból is csak elszórtan vannak adatai, de főleg a meleg Balaton-felvidékről. – *Bakonyszentkirály*, 1963. 07. 25. PJ; *Balatonalmádi*: Tulipán u. 15. 1964. 07. 13. PJ (5); *Balatonfüred*, 1974. 04. 27. TS (3); Nagy-mező, 1978. 04. 30. TS (3); *Balatonkenese*: Part-fő, 1971. 07. 17. TS; *Cserszegtomaj*, 1973. 10. 06. TS (7); *Csopak*, 1962. 03–04. Seprős (49) (MTM), 1962. 03–04. Koroknai (37) (MTM); *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM), 1956. 06. 06. SGy (MTM), 1957. 06. 11. SGy (4) (MTM), 1957. 10. 17. SGy (MTM), 1959. 07. 28. SGy (2) (MTM), 1959. 08. 28. SGy (MTM), 1966. 05. 02. BP (38) (MTM), 1966. 05. 03. BP (MTM), 1966. 05. 04. BP (9) (MTM); *Monostorapáti*, 1982. 06. 10. HB; *Örvényes*, 1963. 07. 11. PJ; *Paloznak*, 1982. 09. 23. HB (2); *Pápa*, 1959. 08. 13. BP (MTM); *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCS; *Somlóvásárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ (5); Somló-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM); *Vörösberény*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zirc*, Pável (MTM).

Eysarcoris aeneus (Scopoli, 1763) – *Fémes feketefejű-poloska* – Palearktikus faj, hazánkban sokfelé megtalálható, a Bakonyban főleg a vizes élőhelyek környékéről került elő, viszonylag gyakori. – *Ajka*: Csinger-völgy, 1998. 09. 28. HB (3); *Bakonybél*, 1974. 08. 30. KÁ, 1986. 08. 09. HB; Hubertlak környéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Somhegy, 1986. 08. 04–08. HB (2); *Bakonygyirót*: almás, 2000. 08. 10. KCS; *Bakonyszentlászló*, 1981. 05. 21. HB; Vinye, 1986. 06. 11. HB; *Balatoncsicsó*: Kőhegyi-forrás, 1999. 07. 06. KCS; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB; Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB (3); *Balatonfűzfő*: Tobruki-öböl, 2000. 05. 16. HB; *Balinka*: Ubaldpuszta, 1968. 08. 06. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1988. 07. 02. HB (5); Nagytárkánypuszta, Meleg-víz, 1986. 07. 16. KÁ; Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB, 1988. 07. 01. HB, 1988. 07. 02. HB; *Csesznek*: Gézaháza, 1957. 06. 11. PJ (MTM);

Eplény: Malomréti-völgy, 1972. 07. 02. TS; *Felsőörs*: Királykúti-völgy alatt, kaszáló, 2000. 06. 03. KCs (3); Malom-völgy, 1981. 08. 18. HB; *Fenyőfő*, 1983. 08. 24. HB, 1984. 07. 24. HB; Halastó, 1981. 08. 29. HB; Ósfenyves, 1973. 08. 27. KÁ (2); Újszépalma, 1983. 06. 13. BZ; *Gyulafirátót*: Halastó, 1971. 06. 28. TS; Miklád, 1967. 08. 16. PJ; *Hárskút*: Ráktanya, 1986. 08. 18. HB; 2004. 07. 01–08. 08. HB; *Hévíz*, 1975. 09. 15. KÁ; *Isztimér*: Hétházpuszta, 1973. 06. 03. TS; *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1971. 06. 29. TS; *Kővágóörs*: Ecséri-forrás, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Nagyesztergár*: Veim-puszta, sásos, 2005. 07. 08. KCs; *Nagyvázsony*, 1985. 08. 09. HB (2); Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ; *Nyírad*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. KÁ (2), 1999. 08. 24. HB (2); Nagy-tó, 1999. 08. 24. HB; *Porva*: Páliahálás, 1968. 07. 16–17. PJ; *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné, 1981. 10. 04. HB; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB (2); *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB–KÁ (2); *Sümege*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ (2); *Sümegeprága*: Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (3); *Szentjakabfa*: Herendi-rét, 1999. 05. 03. KCs; *Szigliget*: zagytér, 1999. 05. 27. HB (2); *Ugod*: Előerdő, 1972. 04. 25. BJ, 1972. 07. 18. BJ; *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 07. 09. KCs; *Zalaszántó*: Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB (2); Óshalmok, 1982. 08. 01. HB; Tátika, 1983. 07. 19. HB.

Eysarcoris venustissimus (Schrank, 1776) – Európában mindenütt megtalálható, Magyarországon is gyakori, kedveli az erdős és mocsaras, nedves területeket. A Bakonyban főleg a magasabban fekvő területeken található. – *Bakonynána*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ; Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 05. 11. KCs; *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1986. 06. 11. HB; Vinye, Kőpince-forrás, 1972. 07. 10. TS; *Bakonyszombathely*: Feketevíz-part, 1968. 08. 05. PJ, 1974. 06. 05. KÁ; *Bakonyszücs*: Szakács-ér, tó, 2006. 10. 27. KCs; *Balatonfüred*: Sárkány-völgy, 2000. 05. 15. HB (2); *Csesznek*, 1973. 05. 26. Bankovics A. (2); Kő-árok, 1957. 05. 22. PJ (2); *Eplény*, 1973. 05. 16. TS; Malomréti-völgy, 1974. 05. 08. TS (4), 1979. 06. 19. HI; *Felsőörs*: Malom-völgy, 1981. 08. 18. HB; mezofil völgy, 1996. 08. 30. KÁ; *Fenyőfő*: Halastó, 1981. 08. 29. HB; Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ (12); Ósfenyves, 1973. 08. 27. TS, 1982. 08. 13. Kalivoda B.; Pisztrángos-tó, 1984. 06. 03. TS; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1966. 06. 07. PJ (2), 1982. 06. 08. HB (6), 1982. 07. 03. TS, 1983. 05. 13. TS (2), 1986. 05. 29. KÁ, 1986. 05. 29. SzZs, 1986. 05. 29. HB (2), 1987. 05. 29. HB; Középső-Hajag, 2005. 06. 18. KCs (2); *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; *Királyszállás*: Burok-völgy, 1973. 05. 28. TS (4); *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ (3), 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ (2); *Paloznak*: Királykúti-völgy, 1996. 08. 30. KÁ; *Pápa* 1897. 06. 04. Kertész (MTM); *Porva*: erdei út, 1971. 07. 02. TS; Hódos-ér, 1974. 05. 03. Bankovics A.; *Pula*: Eger-völgy, 1983. 04. 22. TS (4); *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB – KÁ (3); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1967. 06. 19–21. PJ; *Ugod*: Vörös János-séd, 1972. 06. 29. TS; *Vállus*: Szentmiklósi-völgy, 1969. 05. 22. PJ (4); *Veszprém*: legelő, 1957. 06. 04. PJ (MTM); *Zalaszántó*: Tátika, 1968. 06. 06. PJ (4); Tátika, erdő, 1965. 06. 27. TS; *Zirc*: Cuha-völgy, 1970. 05. 24. TS; erdei út, 1971. 06. 14. TS (4); Szarvaskút, 1984. 06. 14. Sebők P., 1984. 07. 10. KÁ.

Eysarcoris ventralis (Westwood, 1837) – Kozmopolita faj, Európában sokfelé megtalálható. Hazánkban nem gyakori, a Bakonyból is csak három adata van. – *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 06. 23. RI (MTM); *Nagyvázsony*: Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; *Tüskevár*, 1961. 09. 29. PJ.

Graphosoma lineatum (Linnaeus, 1758) – *Csíkos pajzsospoloska* – Európai faj, az egész országban gyakori, a Bakonyban is mindenütt megtalálható, ahol ernyős tápnövényei (Apiaceae) élnek. – *Ábrahámhegy*, 1962. 08. 04. PJ; *Aszófő*, 1978. 06. 01. KÁ; *Bakonybél*, 1972. 06. 04. TS; Fekete-séd, 1972. 07. 27. TS (2); Gerence-patak, 1982. 08. 03. Rónaszékiné (MTM); Gerence-patak völgye, 1970. 06. 25. TS; Gerence-völgy, 1978. 07. 27. Berczi L.; *Bakonynána*, 1964. 08. 26. PJ; Római-fürdő, 1975. 07. 14. Huszár M.; *Bakonyoszlop*, 1982. 06. 14. TS, 1982. 06. 14. HB (2); *Bakonyársárhely*: Sövénykúti patak mente, 2000. 05. 28. KÁ; *Bakonyzentkirály*, 1963. 07. 25. PJ (2); Hajmáspuszta, 1963. 07. 25. PJ; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. SzZs; *Balatonaliga*, 1963. 08. 09. KA; *Balatonalmádi*, 1989. 07. 29. KA, 1996. 08. 10. KA, 1998. 05. 13. KA; Köcsi-tó, 1979. 07. 01. CsM; Pinkóc, 1995. 08. 05. KA; Tulipán u. 15., 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ, 1968. 08. 05–20. PJ; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 1980. 06. 15. CsM, 2000. 05. 24. HB; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Balatonfűzfő*, 1981. 08. 18. HB (2); *Balinka*: Ubaldpuszta, 1968. 08. 06. PJ; *Bodajk*, 1963. 06. 13–14. PJ (3); *Borzavár*, 1979. 08. 03. Kalivoda B.; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1987. 07. 11. SzZs (3); Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB, 1986. 07. 17. KÁ (2), 1986. 07. 14–17. SzZs; *Cserszegtomaj*: Csóka-kő, 1982. 09. 11. TS (2); *Csesznek*: Kovácsdomb, Sűrűhegy, 1973. 08. 12. GyGy (2); *Csopak*, 1960. 08. 01. Novák F. (MTM); Nosztori-völgy, 1976. 07. 30. BJ; *Dudar*, 1973. 07. 24. TS – Sinkovicz; *Eplény*: Ámos, 1973. 05. 16. TS; Malomréti-völgy, 1972. 07. 02. TS, 1974. 05. 13. TS, 1975. 05. 10. KÁ, 1978. 05. 23. HI, 1978. 06. 08. KÁ, 1979. 06. 19. CsM (2), 1979. 06. 19. HI (2), 1982. 07. 04. TS; *Felsőörs*: Királykúti-völgy, 1978. 08. 24. CsM (2); *Fenyőfő*, 1981. 06. 13. HB (2), 1981. 08. 29. HB; Anyafás, 2002. 08. 27. RSz; Ósfenyves, 1970. 06. 27. TS, 1972. 07. 16. TS (2), 1978. 07. 23. CsM, 1980. 08. 04. Kalivoda B.; *Gyulafirátót*: Halastó, 1972. 08. 08. Katona K. (2); Halastó környéke, 1976. 05. 26. BJ; Miklád, 1967. 08. 16. PJ, 2002. 07. 05. RSz; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1975. 05. 23. KÁ, 1982. 06. 08. HB (2), 1982. 07. 03. TS; Ráktanya környéke, 2004. 06. 30. HB (2); *Hidegkút*, 1996. 08. 07. HB; *Homokbödöge*: kaszáló, 1972. 06. 03. BJ (2), 1972. 07. 27. BJ; Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ (5); *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Hétházpuszta, 1975. 07. 22. LM.; *Kádárta*: autópihenő, 1982. 08. 05. BJ; *Káptalanfüred*, 1965. 08. 01–07. Neruzsil, 1968. 07. 22–26. Neruzsil (4); *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1971. 08. 17. TS (2), 1974. 07. 08. Balla – Huszár (4); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1976. 07. 08. Nagy É.; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, 2004. 09. 21. HB – KCs (2); Ecséri-erdő, borókás, gyeppel, 2004. 09. 03. KÁ; *Kup*, 1963. 05. 30. PJ; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB (2); Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (2); *Márkó*, 1959. 09. 12–13. Steinmann (2) (MTM); Menyeke, 1959. 09. 13. PJ; *Mindszentkál*: Öreghegy, 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 05. 20. RI (MTM), 2003. 05. 18. RI (MTM); *Nagyesztergár*: gyeppel, 2005. 06. 24. HB; Veim-puszta, 1975. 07. 12. Huszár M.; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ (7); *Nyirád*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Olaszfal*, 1982. 07. 29. TS; Nyilas, tó, 2005. 06. 24. HB; *Ócs*: Nagy-tó, 1988. 08. 26. HB; *Paloznak*, 1962. 08. 17. Novák L. (2), 1981. 07. 16. HB; *Pápateszér*: tisztás, 2002. 08. 29. RSz; Zsörki-szőlők, 1973. 07. 30. BJ; *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS, 1974. 05. 21. KÁ; *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ (5); *Porva*, 1975. 08. 01. LM.; Kőrös-hegy, 1971. 08. 15. TS (5); Pálhálás, 1982. 06. 18. TS (2); *Porva-Csesznek*, 1972. 06. 15. KÁ; *Pula*, 1978. 05. 29. Orosz A. (6) (MTM); Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz, 2002. 07. 03. HB; Tálodi-erdő, 1964. 07. 23. PJ (5); *Rezi*, 1963. 07. 16. PJ (2); *Sóly*, 1983. 05. 29. BJ; *Somlővásárhely*: Somló, 1978. 07. 06. Novák L.; *Sümegeg*: Sarvaly, 1968. 06.

04–08. PJ (2); Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (2); *Sümegeprága*, 1983. 07. 22. *Szentbékkálla*, 1981. 07. 05. HB; *Szigliget*: Arborétum, 1964. 06. 30. PJ (2); Szigligeti-öböl, zagytér, 1998. 07. 21. HB; *Tapolca*: Szent György-hegy, 1967. 06. 19–21. PJ (5), 1979. 07. 12. CsM, 1979. 07. 12. TS; *Tapolcafő*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 05. 23. TS; *Tés*: Sötéthorog-völgy, 1969. 06. 27. PJ (3); *Tihany*, 1939. 06. 21. Biczók (MTM), 1973. 05. 23. SÁ (MTM), 1978. 07. 18. TS (2); Külső-tó, 1972. 07. 19. TS; Óvár, 1983. 06. 30. HB; rév, 1973. 05. 23. SÁ (2) (MTM); *Ugod*, 1978. 05. 31. Orosz A. (3) (MTM); Előerdő, 1972. 05. 10. BJ (2), 1973. 07. 06. BJ (2); szőlőhegy, 1973. 05. 22. BJ (3); *Uzsa*: Alsóbakonyi erdő, 1978. 05. 29. Orosz A. (MTM); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M., 1969. 05. 20–21. PJ (4); Láz-tető, 1964. 05. 28. PJ; *Városlód*, 1991. 08. 06. KÁ; Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Várpalota*: Barok-völgy, 1972. 06. 06. TS (2); *Veszprém*, 1964. 03. 17. Vitéz; Aranyos-völgy, 1982. 07. 28. BJ; Benedek-hegy, 1982. 07. 07. BJ; Fenyves u., 1964. 06. 17. Vitéz (4); legelő, 1957. 06. 04. PJ (4) (MTM); Séd-völgy, 1976. 05. 27. BJ (2); Tekeres-völgy, 1965. 08. 19. Bezsilla L. (4); *Vid*: Szent György-hegy, 1958. 09. 02. Mihályi (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB; *Vonyarcvashegy*, 1982. 07. 14. TS (2); *Zalaszántó*: Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1968. 06. 06. PJ; *Zirc*, 1979. 08. 05. Kalivoda B.; Zirc környéke, 1975. 07. 07. Balla K. (2), 1975. 07. 07. Huszár M. (2), 1978. 07. 25. HI; Arborétum, Halastó, 1971. 07. 06. TS (2); Cuha, 1957. 06. 27. PJ (MTM); Cuha-völgy, 1975. 07. 24. LM. (2); Háromhegy, 1975. 07. 26. LM.; Kórház u., 1981. 07. 17. BZ; Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovicz; Szarvaskút, 1979. 06. 12. TS (4), 1984. 08. 10. HI.

Holcostethus sphacelatus (Fabricius, 1794) – *Holdas címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban többfelé megtalálható, de nem gyakori. A Bakonyban eddig csak három helyről került elő. – *Tihany*: tanösvény mellett, 1999. 05. 20. KÁ; *Vállus*: Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1983. 06. 24. BJ.

Holcostethus strictus vernalis (Wolff, 1804) – *Tavaszi címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban gyakori, a Bakonyban is sok lelőhelye ismert. – *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; Hubertlak környéke, 1964. 06. 08–10. PJ; Szárhalom, 1983. 06. 13. BZ; *Bakonyszentkirály*: Hajmápuszta, halastavak, 1972. 05. 19. TS; *Bakonyszentlászló*, 1986. 06. 11. (4); Hódos-ér, 1940. 05. 12. (MTM); *Balatonalmádi*, 1962. 09. 27. KA; Tulipán u. 15. 1969. 04. 07. PJ, 1969. 05. 04. PJ; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 1981. 08. 23. HB, 2000. 05. 24. HB; Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS; *Bazsi*, 1982. 06. 30. HB; *Cuha-völgy*, 1940. 05. 13. (2) (MTM); *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; *Csehbánya*, 1963. 05. 28. PJ; *Eplény*: Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS (5), 1979. 05. 19. HI; *Fenyőfő*, 1983. 08. 24. HB, 1985. 06. 05. HB (2); Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. HB; Ósfenyves, 1970. 06. 27. TS; *Gyulafirátót*: Büdöskút, 1968. 04. 26. PJ; Halastó, 1974. 05. 27. BJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1986. 05. 29. SzZs; Ráktanya, 1998. 08. 07. HB (2), 2005. 07. 30. KCs; *Hegymagas*: Szent György-hegy, 2006. 08. 03. KCs; *Herend*: Rakottyás, 1963. 05. 26. PJ; *Homokbödöge*, 1982. 10. 24. TS; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; *Káptalanfüred*, 1969. 07. 22–24. Neruzsil; *Keszthely*, 1956. 05. 07. SGy (MTM); Újmajor, 1956. 05. 07. SGy (2) (MTM); *Királyszállás*: Barok-völgy, 1973. 05. 28. TS (2); *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCS; *Litér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; Mogyorós-hegy, 1997. 08. 07. KÁ; *Márkó*: Séd-patak völgye, 1972. 04. 30. TS; *Mindszentkál*: Öreg-hegy, 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM), 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (2) (MTM); *Nagyvázsony*, 1985. 08. 09. HB (2); Nagy-Veréb-tó, 2002. 06. 05. HB; Semlyékes-tó, 2002. 06.

18. HB; Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. HB; *Nagyveleg*, 1968. 08. 05. PJ; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ; *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB, 1998. 06. 03. KÁ; *Olaszfalu*: Alsópere, 1964. 08. 26–28. PJ; *Ócs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; Nagy-tó, 2002. 07. 03. HB; *Paloznak*, 1982. 09. 14. HB; *Pápa*, 1960. 08. 08. BP (MTM); *Pápakovácsi*: Attyapuszta, 1982. 07. 09. BJ; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS; Pálhálás, 1968. 07. 16–17. PJ, 1982. 06. 18. TS; Szépalmapuszta, 2005. 05. 29. KCs; *Porva-Csesznek*, 1981. 10. 04. HB (2); *Pula*: Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB; *Ravazd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB (2); *Rezi*: Pupos-hegy, 1987. 07. 12. HB; *Sáska*: Agártető, 1967. 05. 11. PJ (3); *Somlóvásárhely*: Somló, 1963. 05. 07–08. PJ (3); *Sümeg*: Sarvally, 1968. 06. 04–08. PJ; *Tihany*, 1934. 04. 12. Mihályi (MTM), 1941. 08. 09. Tóth (MTM); Aszófői sarok, 1962. 06. 14. SÁ (MTM); Csúcs-hegy, 1983. 04. 17. TS; Gödrös, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; Természetvédelmi Őrház, 1983. 04. 24. TS (2); *Ugod*, 1963. 05. 29. PJ; Diópuszta, erdőszegély, 1972. 04. 14. BJ; Előerdei kaszáló, 1972. 06. 19. BJ; Előerdő, 1972. 08. 11. BJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–22. Balogh M.; Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Várpalota*: Várvölgy, 1968. 06. 27. PJ; *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB; *Veszprém*, 1983. 05. 28. BJ; *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 06. 13. HB; *Zalaszántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS (3); Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; Tátika, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB, 1982. 07. 30. HB; *Zirc*, 1983. 09. 31. HB; Arborétum, 1970. 06. 16. TS, 1971. 05. 20. KÁ; Múzeum, 1987. 06. 17. Futó J.

Jalla dumosa (Linnaeus, 1758) – *Csíkosfejű címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban viszonylag ritka, főleg a hegyvidékeken, erdőekben él. Bakonyi adatai is többnyire erdei területekről az Északi-Bakonyból származnak. – *Fenyőfő* (MTM); *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 06. 03. BJ; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 09. 24. HB; *Pénzesgyőr*, 1986. 08. 05. HB (2); *Veszprém*: Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; *Zirc*: Kokas-hegy, 1982. 06. 28. Sebők P.; Múzeum, 1996. 10. 10. KCs.

Neottiglossa leporina (Herrich-Schäffer, 1830) – *Sárgahasú címerespoloska* – Euroszibériai faj, hazánkban és a Bakonyban is gyakori, mindenhol előfordul. – *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; *Bakonynána*: Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyszentlászló*: Vinye, 1957. 08. 07. PJ (2) (MTM); *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 20. KCs; *Balatoncsicsó*: Bán-kő, 1999. 05. 29. KCs; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2); Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (2); *Balatonkenese*: Part-fő, 1971. 07. 13. TS; *Balatonszőlős*, 1996. 08. 07. KÁ; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs (3); *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB (4), 1988. 06. 30. SzZs (6), 1988. 07. 02. HB (3), 1988. 07. 06. HB (2), 1988. 07. 11. SzZs; Nagytárkánypuszta, rét, 1988. 06. 29. HB (6); Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB, 1987. 07. 09. SzZs (2), 1987. 07. 10. HB (2), 1988. 06. 29. SzZs (2), 1988. 06. 30. HB (8), 1988. 07. 02. HB (5), 1988. 07. 21. HB (5); *Dudar*, 1978. 05. 31. Orosz A. (MTM); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1982. 06. 20. TS; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB (2), 1984. 07. 24. HB, 1985. 06. 05. HB (2); erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA (4); Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Ósfenyves*, 1970. 06. 27. TS, 1978. 05. 31. KÁ, 1984. 06. 03. TS (3); *Gyenesdiás*, HG (MTM); *Gyulafrátót*, 1991. 06. 15. TS; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Gyulakeszi*: Csobánc, 1998. 04. 26. KCs; *Hajmáskér*: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); *Hárskút*: Középső-Hajag, 2006. 06. 17. KCs; Ráktanya környéke, 2004. 06. 30. HB; *Herend*: Szolimán, 1991. 07. 17. KÁ; *Hidegkút* környéke, 1996. 08. 07. HB (2), 1996. 08. 07. KÁ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1965. 07. 13. PJ (2);

Mellár, 1960. 06. 03. PJ (2); *Kádárta* környéke, 1996. 05. 08. HB (3); *Kapolcs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ; *Kardosrét*: Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS (2); *Királyszentistván*: Hosszúmező, 2000. 08. 03. HB; Ugró-hegy, 1996. 06. 08. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyeplő, 2004. 09. 21. HB – KCs (2); *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, sztyepp, 2005. 05. 12. KCs (3); *Kőteneger*, 1993. 06. 30. Merkl O. (2) (MTM); *Köveskál*: Fekete-hegy, fennsík, 1981. 07. 04. HB; *Lítér*: Bendola környéke, 1996. 06. 06. HB; *Mogyorós-hegy*, 1996. 07. 17. HB; *Mogyorós-hegy*, sziklagyep, 1996. 06. 03. HB; *Nyerges-hegy*, 2005. 05. 16. HB (2); *Márkó*: Lőtér, 1997. 07. 14. HB – Horváth Á.; *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 08. 10. KCs; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (4) (MTM); *Öreghegy*, 1999. 07. 17. RI (MTM), 2001. 04. 30. RI (3) (MTM), 2001. 05. 20. RI (Rozner 2004), 2001. 06. 23. RI (4) (MTM), 2003. 05. 18. RI (2) (MTM), 1994. 06. 03–06. RI (2) (MTM); *Nagysztergár*: Hosszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs (2); *Nagyvázsony*: Semlyékes-tó, 2002. 06. 18. KCs, 2002. 06. 18. HB; *Nyírád*: Felsőnyírádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Két út közti erdő*, 1998. 06. 03. KÁ (2), 1998. 06. 03. HB (2); *Öcs*: Büdös-tó, 2002. 05. 15. KCs, 2002. 06. 25. KCs (9); *Nagy-tó*, 1999. 07. 21. HB, 1999. 07. 21. RSz (3), 2002. 07. 03. HB; *Porva*: Generál-erdő, 1986. 05. 24. TS (3); *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 07. 03. RSz; *Nagy-Sás-tó*, 2002. 07. 03. RSz; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1997. 05. 23. HB-KÁ; *Sáska*, 1982. 06. 10. HB (2); *Agár-tető*, 1967. 05. 11. PJ (2); *Sümege*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ (6); *Sarvalykút*, 1983. 07. 24. HB (3); *Sümegeprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB (4); *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; *Rom-kúti-dűlő*, 1996. 07. 24. HB; *Vörös-gödör*, 1996. 07. 24. KÁ (2); *Tapolca*: Szent György-hegy, 1964. 07. 08–09. SÁ (MTM), 1967. 06. 19–21. PJ; *Tapolcafő*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 08. 10. TS; *Tés*: Csengő-hegy, 1995. 06. KCs (10); *Tihany*, 1983. 04. 17. PA (3); *Apáti-tető*, 2000. 06. 04. KCs (4); *Gejzírmező*, 1983. 05. 17. TS; *Ugod*: Előerdei kaszáló, 1972. 06. 19. BJ; *Vállus*: Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. HB (2), 2007. 08. 05. HB; *Csatár-hegy*, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; *Gulya-domb*, 1976. 06. 08. BJ; *Tekeres-völgy*, 1966. 08. 15. Bezsilla L. (2); *Vilonya*: Külső-hegy, 1996. 06. 13. HB, 1996. 06. 18. HB (2); *Külső-hegy*, lejtősztyepp, 1997. 06. 06. HB, 1997. 08. 06. KÁ; *Zalaszántó*: Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB (5); *Vad-tó* környéke, 1998. 05. 21. KÁ (2); *Zirc*: Arborétum, 1970. 06. 16. TS (3).

Neottiglossa pusilla (Gmelin, 1790) – *Feketehasú címerespoloska* – Egész Európában megtalálható, hazánkban nem gyakori, de sok tájegységből előkerült. A Bakonyban inkább a déli területeken találtuk, de vannak adatai az Északi-Bakonyból is. – *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KÁ; *Sárkány-völgy* környéke, 2000. 05. 15. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs, 2007. 06. 13. KCs; *Fenyőfő*: Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Ősfenyves*, 2001. 11. 09. KCs; *Gyulafirátót*: Büdöskút, 1968. 04. 26. PJ; *Hegymagas*: Szent György-hegy, 1984. 07. 04. TS; *Keszthely*, 1982. 06. 28. TS; *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 02. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2003. 05. 18. RI (MTM); *Monostorapáti*, 1982. 06. 10. HB; *Nyírád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Pécsely*: Diós-rét, 1998. 06. 10. KCs; *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB, 2002. 07. 24. HB; *Sümege*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Sümegeprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA; *Kis-erdő-tető*, 1983. 04. 24. TS; *Ugod*: Vörös János-séd, 1972. 06. 29. TS; *Uzsa*, 1963. 06. 04. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, Séd melletti parlag, 1997. 09. 03. KCs; *Zalaszántó*: Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB; *Zirc*: erdő, 1972. 05. 18. TS; *Zirc*: Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS – Sinkovicz.

Palomena prasina (Linnaeus, 1761) – Zöld bogymászó-poloska – Palearktikus faj, hazánkban szinte mindenhol megtalálható, a Bakonyban is gyakori. – *Ajka*: Köleskepe, 1966. 06. 29. TS; ligeterdő, 1965. 10. 09. TS; *Bakony*, 1938. 05. 12. Erdős (MTM); *Bakonybél*: Arborétum, 1974. 04. 29. TS; Gerence-völgy, rét, 1960. 05. 20. Zsirkó (MTM); Somhegy É-i oldal, 1983. 06. 13. BZ; Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonyháza*: Római-fürdő, 1970. 10. 26. TS (2); *Bakonyzentlászló*: erdei fenyves, 1983. 04. 30. TS (2); Vinye, 1973. 07. 21. Balla – Huszár; *Bakonyszücs*: Gerence, 1957. 04. 18. PJ (MTM); *Balatonalmádi*, 1962. 06. 10. KA, 1969. 09. 28. KA, 1993. 06. 19. KA, 1994. 05. 16. KA; Tulipán u. 15. 1968. 06. 24–30. Kolep – PJ, 1968. 07. 08–14. Kolep – PJ; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB; Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS; Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB; Tamás-hegy, 1963. 06. 16. PJ, 1975. 10. 23. KÁ; *Csesznek*: Vár-bükk, 1978. 05. 30. KÁ; *Eplény*, 1983. 04. 23. TS; Malomréti-völgy, 1974. 05. 13. TS; *Fenyőfő*, 1974. 07. 04. Bankovics A.; Anyafás, 2002. 08. 27. HB; Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; Ósfenyves, 1975. 08. 28. KÁ, 1975. 10. 29. KÁ, 1978. 07. 23. CsM, 1980. 10. 15. HB (2); *Gyenesdiás*: Szék-tető, 1964. 05. 29. PJ; *Gyulafürdőt*: Büdöskút környéke, 1968. 05. 26. PJ; Répa-völgy, 1969. 05. 24. Hadnagy L.; *Hárskút*, 1981. 06. 16. HB; *Homokbödöge*: Előerdő, 1972. 08. 12. BJ (2), 1972. 09. 03. BJ; Előerdő, kaszáló, 1972. 07. 27. BJ (2); kaszáló, 1972. 07. 27. BJ; *Iharkút*, 1969. 05. 27–28. PJ; *Isztimér*: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Hétházpuszta, 1973. 06. 03. TS; *Kapocs*: Bondoró-hegy, 1968. 05. 08. PJ (2); Kálovis, 1968. 05. 07. PJ; *Káptalanfüred*, 1963. 05. 04. Neruzsil, 1963. 11. 24. Neruzsil (3); *Keszthelyi-hegység*, 1966. 05. 04. BP (3) (MTM), 1972. 04. 19. Vásárhelyi (MTM), 1980. 05. 28. Orosz A. (MTM); *Kővágóörs*: Ecséri-forrás, 2005. 05. 12. KCs (2); *Kup*, 1963. 05. 30. PJ (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. KÁ; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. RI (2) (MTM); *Nemesvita*: Köves-tető (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Olaszfa*: Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Öcs*: Nagy-tó, 1999. 08. 24. HB; *Pápa* 1897. 06. 04. Kertész (MTM); *Pénzesgyőr*, 1974. 05. 21. TS (2); Gerence-völgy, 1974. 06. 11. KÁ; *Porva-Csesznek*, 1971. 05. 12. TS, 1974. 05. 27. KÁ; *Pula*, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ (5); *Szentkirályszabadja*: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB; *Szigliget*: zagytér, 1998. 08. 06. KÁ; *Tapolcafő*: Mogyoródomb alja, 1962. 09. 27. PJ (2); *Tihany*, 1934. 04. 12. Mihályi (MTM), 1934. 11. 09. Mihályi (MTM), 1940. 04. 15. Székessy (MTM); Kis-erdő-tető, 1983. 05. 15. TS; *Tüskevár*, 1961. 09. 29. PJ; rét, 1970. 09. 10. TS (2); *Ugod*: Előerdő, 1973. 07. 06. BJ; kaszáló, 1972. 05. 30. BJ; legelő, 1972. 05. 01. BJ; *Úrkút*: Kab-hegy É-i lejtő, erdő, 1965. 10. 10. TS; *Vállus*: Szentmiklósi-völgy, 1969. 05. 22. PJ (2); *Várpalota*: Királyszállás, Barok-völgy, 1969. 07. 11. PJ; *Veszprém*, 1983. 05. 24. BJ, 1983. 09. 09. BJ, 1983. 09. 20. HB; Aranyos-völgy, 1983. 09. 24. BJ (2), 1983. 10. 15. BJ; legelő, 1957. 06. 04. PJ (MTM); Lenin-liget (ma Erzsébet-liget), 1961. 04. 20–30. PJ; Tekerés-völgy, 1965. 08. 19. Bezsilla L. (3); *Vilonya*: Külső-hegy, fenyves, 1998. 06. 10. HB; *Vörösbéreny*: Malom-völgy, 1962. 05. 06. PJ; *Zalaszentivány*: Tátika, 1968. 06. 06. PJ; Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB; *Zirc*, 1983. 06. 04. BZ, Pével (MTM); Alkotmány u., 1981. 11. 22. Ilosvay Gy.; Arborétum, 1974. 04. 30. Zombori L., 1975. 04. 23. KÁ; Múzeum, 1983. 10. 17. HB; Pintér-hegy, 1974. 05. 30. KÁ; Szarvaskút, 1982. 11. 21. TS, 1983. 11. 07. TS.

Pentatoma rufipes (Linnaeus, 1758) – Vöröslábú címerespoloska – Euroszibériai faj, mindenhol gyakori, elsősorban fákon él. Bakonyi adatai főleg a Magas-Bakony erdeiből származnak. – *Badacsony*, 1968. 07. 14. Tóth L.; *Bakonybél*: Szömörkés, 1968. 07. 05. PJ;

Bakonynána: Római-fürdő, 2000. 10. 14. KCs; *Bakonyzentkirály*: Újmajor, 1974. 07. 11. KÁ; *Bakonyzücs*: Gerence, 1957. 04. 18. PJ (MTM); *Balatonalmádi*, 1969. 09. 24. KA; *Farkasgyepü*, 1978. 08. 10. KÁ (3); fiatal bükkös mellett, 1978. 09. 07. HI; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB; *Ósfenyves*, 1973. 08. 27. KÁ; *Hárskút*: földút, 2000. 09. 30. RSz; Ráktanya, 1988. 07. 28. HB (2); *Lókút*: Papod, 2008. 07. 29. KCs; *Lovas*, 1981. 09. 20. HB; *Márkó*, 1957. 09. 10. PJ (MTM); *Németbánya*: Vadászház környéke, 1963. 08. 22–25. PJ; *Porva*: Pálihálás, 1968. 07. 16–17. PJ (2); *Pula*: Tálodi-rét, 1984. 09. 12. HB (2); *Sáska*: Agár-tető, 1986. 10. 01. BZ; *Sümegeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; Sarvalykút, 1983. 07. 20. HB (3); *Sümegeprága*, 1983. 07. 22. HB; *Veszprém*: Fejes-völgy, 1983. 09. 15. BJ; Jutasi erdő, 1977. 09. 24. BJ; *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB; Tátika, 1982. 07. 28. HB, 1983. 07. 19. HB (2); *Zirc*, 1981. 10. 06. HB; belterület, 2000. 06. 22. KCs, 2000. 10. 02. RSz; erdő, 1976. 09. 10. Ilosvay Gy.; iskolaudvar, 2000. 06. 14. Ilia M. (8); Szarvaskút, 1982. 09. 26. BZ, 1984. 08. 08. HB.

Picromerus bidens (Linnaeus, 1758) – *Tüskés címerespoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban nem túl gyakori, főleg erdőterületeken található, fákon él. Bakonyi adatainak zöme az északi területekről származik. – *Ajka*: Csinger-völgy, 1998. 09. 22. HB; *Bakonybél*: Szömörkés, 1968. 07. 05. PJ; *Bakonygyirót*: Sertéstói-dűlő, 2000. 10. 05. KCs; *Bakonyoszlop*, 1983. 08. 02. TS; *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; *Bodajk*: Gaja-völgy, 1966. 09. 25. TS; *Eplény*: Tobán-hegy, 1982. 07. 07. HB; *Fenyőfő*, 1984. 07. 24. HB; *Gyulafirátót*: Kis-Papod, 1967. 08. 17. PJ (3); *Hárskút*: Ráktanya, 1988. 08. 07. HB; *Hegymagas*: Szent György-hegy, Rókalyuk-dűlő, 2006. 10. 02. KCs; *Iharkút*: Laposak környéke, 1965. 10. 25–29. PJ (2); *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyp, 2004. 09. 21. HB – KCs; *Porva-Csesznek*, 1973. 08. 17. Gyné, 1981. 10. 04. HB; *Tihany*: Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; *Ugod*: Séd, 1973. 07. 06. TS (2); *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; *Zalaszántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS; Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; *Zirc*, 1987. 10. 11. BZ.

Piezodorus lituratus (Fabricius, 1794) – *Bíboros címerespoloska* – Palearktikus faj, hazánkban sokfelé megtalálható. A Bakonyban főleg a déli, melegebb területeken él. – *Badacsony*, 1963. 04. 28. PA (MTM), 1983. 06. 09. HB; *Bakony*: Mogyorós, 1957. 05. 22. Móczár L. (MTM); *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ (2); *Bakonynána*: Zsellér-földek, tölgyes, 2005. 06. 24. HB; *Bakonyárskány*: Sövénykúti-patak mente, 2000. 05. 28. KÁ; *Bakonyzentkirály*: Hajmáspuszta, 1963. 07. 26. PJ; *Bakonyzentlászló*, 1986. 06. 11. HB; *Balatonakali*, 1965. 06. 21. PJ (2); *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB (2); Tamás-hegy, 2000. 05. 24. KÁ, 2000. 05. 24. KCs; *Balatonudvari*, 1976. 05. 09. PA (9) (MTM); *Csesznek*: Cuha-völgy, 1929. 07. 31. Z-Sebess (MTM); *Csopak*: gyomterület, 2002. 05. 09. HB (2); *Eplény*: Ámos, 1973. 05. 16. TS (2); *Fenyőfő*, 1971. 05. 23. TS; Kisszépalma környéke, 1965. 05. 25–31. PJ; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *Gyulafirátót*: Gyökeres, 1967. 05. 04. PJ (2); *Herend*: Somod, 1968. 06. 20. PJ; *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Keszthely*, 1982. 06. 28. TS; *Keszthelyi-hegység*, 1980. 05. 28. Orosz A. (3) (MTM); *Kővágóörs*, 2005. 05. 12. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM); *Paloznak*, 1962. 06. 12. Novák, 1981. 07. 16. HB (2); *Pula*, 1978. 07. 23. Orosz A. (MTM); Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; *Ravaszd*: Macskalika-tetőtől D-re, 1995. 05. 23. HB – KÁ (2); *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ; *Sümegeg*: Sarvaly, 1968. 06. 04–08. PJ; *Sümegeprága*: Kőbánya, 1983. 07. 20. HB (2); *Tihany*, 1934. 05. 30. Mihályi (MTM); Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS; *Úrkút*: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB; *Uzsa*: Alsóbakonyi erdő, 1978. 05. 29. Orosz A. (2) (MTM); *Vállus*, 1969. 05. 20. Balogh M.; Büdös-kút, Fekete-hegy, 1964. 05. 26. PJ (3); Láz-

tető, 1964. 05. 28. PJ; *Várvölgy*: Nagy-Láz-tető, 1969. 05. 21. PJ; *Veszprém*: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz (3); *Zalaszántó*: Kovácsi-hegy, 1982. 07. 29. HB; *Tátika*, 1968. 06. 06. PJ, 1982. 07. 28. HB; *Zánka*, 1980. 08. 25. HB; Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB.

Pinthaeus sanguinipes (Fabricius, 1781) – Elterjedési területe Európától Szibériáig terjed. Hazánkban meglehetősen ritka, a Bakonyban eddig egyetlen helyről került elő. – *Tapolcafő*: Láprét, 1999. 07. 15. KCs.

Podops curvidens Costa, 1843 – Észak-mediterrán faj, hazánkban viszonylag ritka, de több tájegységből is előkerült, főleg tópartokon, patakpartokon, nedves réteken él. A Bakonyban is ilyen helyekről került elő, itt nem mondható ritkának. – *Bakonycserye*: tópart, nádtörmelek, 2006. 10. 27. KCs; *Balatonfüred*: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. KCs (2); *Balatonszőlős*: Malom-völgyi séd, 1996. 07. 31. KCs; *Tsz-tó*, 1998. 05. 13. KCs (2); *Csopak*: Tücsök-kút, 1996. 07. 04. KCs; *Hárskút*: mesterséges-tó a Gerencén a Krajcárkútnál, 2005. 07. 26. KCs; *Keszthely*, 1960. 06. 06. SGy (MTM), (Horváth 1900); *Litér*: Bendola ártér, 1996. 05. 28. KCs (2); *Nagyvázsony*: Nyír-tó, 2002. 05. 28. KCs (4), 2002. 06. 18. HB; *Pap-réti-tó*, 2004. 07. 18. KCs; *Semlyékes-tó*, 2002. 06. 18. HB, 2002. 06. 18. KCs (2); *Olaszfalu*: Nyilas, tó, 2005. 05. 16. KCs; *Öcs*: Büdös-tó, 1999. 08. 24. HB; *Nagy-tó*, 2002. 05. 15. KCs, 2004. 07. 18. KCs; *Paloznak*, 1981. 07. 10. HB; *Pula*: Kis-Sás-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Nagy-Sás-tó*, 2002. 05. 15. KCs; *Somlóvásárhely*: Holt-tó, 1990. 05. 11–05. 25. Szinetár Cs. (2); *Szigliget*: zagytér, 1998. 08. 06. HB; *Tihany*: Külső-tó, 2000. 06. 04. KCs (2), 2001. 03. 14 – 04. 25. KCs.

Podops inuncta (Fabricius, 1775) – *Szarvas pajzsospoloska* – Palearktikus faj, hazánkban nem ritka, az előző fajtól eltérően nem csak vízpartokon, hanem szárazabb területeken is megtalálható. A Bakonyban elszórtan sok helyről előkerült. – *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 07. 24. KCs; *Hárskút*: Ráktanya, 2005. 07. 01. KCs (4); *Litér*: Bendola nedves rétje, 1996. 06. 06. KCs; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (Rozner 2004); *Nagyvázsony*: Semlyékes-tó, 2002. 05. 13. HB; *Szentes-rét*, 2002. 07. 24. HB; *Öcs*: Nagy-tó, 2002. 06. 12. KCs, 2002. 07. 24. HB, 2002. 08. 16. HB; *Pannonhalma*: Üрге-völgy, 1997. 04. 24–06. 04. KCs; *Porva*: Kisszépalmapuszta, 2005. 04. 28. KCs (2), 2005. 06. 29. KCs (2); *Révfülöp*, 1926. Csiki (MTM); *Tapolcafő*: Kalapács-ér, égerliget, 1972. 05. 23. TS; *Tihany*: Külső-tó, 2001. 06. 02–06. 26. KCs; *Ugod*: Séd-parti kaszáló, 1972. 07. 26. BJ; *Zirc*, 1984. 06. 06. HB; *Mayer-tó*, 2006. 11. 08. KCs.

Rhaphigaster nebulosa (Poda, 1761) – *Benceposloska* – Nyugat-palearktikus faj, Magyarországon mindenütt megtalálható, a Bakonyban is viszonylag gyakori, de gyűjteményi példányaikat elsősorban az ősszel épületekbe telelni vonuló egyedek alkotják. – *Ábrahámhegy*, 1968. 10. Zeitler (2); *Balatonalmádi*, 1967. 08. 30. KA, 1968. 03. 24. KA, 1995. 03. 25. KA; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS (2); *Balatonfűzfő*: Szalmási-telep, 1962. 04. 13. PJ (2); *Cserszegtomaj*, 1963. 08–09. Vajkai (2); *Csopak*, 1960. 07. 07. Novák F. (MTM), 1960. 09. 25. Novák F. (MTM), 1960. 09. 27. Novák F. (MTM); *Nosztori-völgy*, 1976. 05. 25. BJ; *Felsőörs*, 1982. 09. 25. BJ; *Fenyőfő*: természetvédelmi terület, 1950. 08. 26. Tallós Pál (MTM); *Homokbödöge*: kaszáló, 1972. 06. 03. BJ; *Káptalanfüred*, 1965. 08. 01–07. Neruzsil; *Lesenceistvánd*, 1974. 04. 10. TS; *Lovas*, 1981. 09. 20. HB; *Paloznak*, 1962. 05. 13. Novák; *Ravazd*, 1995. 06. 08. Szásziné Horváth H.; *Tihany*: Múzeum, 1968. 01. 30. Dax M. (10); *Tüskévár*, 1961. 09. 29. PJ; *Ugod*: Diópuszta, 1973. 04. 27. BJ; *Vörös János-séd*, 1968. 09. 28. PJ; *Városlőd*: Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Vászoly*: Nyelő, 1990. 04. 28. HB; *Veszprém*: Aranyos-völgy,

1983. 09. 24. BJ; Gulya-domb, 1963. 04. 27. PJ; Jutasi erdő, 1976. 05. 02. BJ; Lakótelep, 1962. 09. Neruzsil (4); Múzeum, 1957. 01. 09. PJ (MTM), 1963. 09. PJ, 1963. 10. PJ (3); 1963. 10. 05. PJ (4), 1964. 10. 19. Vitéz; Pajta u., 1963. 04. 22. Vargáné; Vilma-puszta, 1983. 10. 05. BJ (2); Zirc, 1987. 10. 12. BZ; belterület, 2000. 09. 08. RSz; Cuha-völgy, 1983. 10. 07. BJ; Múzeum, 1983. 03. 22. Ilosvay Gy., 1987. 03. 27. Futó J., 1999. 04. 05. HB, 2005. 01. 06. KÁ.

Rubiconia intermedia (Wolff, 1811) – *Bronzos címerespoloska* – Eurázsiai faj, hazánkban nem ritka, de elsősorban erdőterületeken található. A Bakonyban is sokfelé gyűjtötték. – *Aszófő*: Öreg-hegy, lejtősztyepp, 1998. 06. 10. KCs; *Bakonybél*, 1986. 08. 09. HB; *Bakonygyirót*: Újszakasz, diós, 2000. 07. 13. KCs; *Bakonypéterd*: Lábatlan-szék, 1995. 08. 22. KCs; *Bakonyszentlászló*: Ósfenyves, 1960. 05. 18. Zsirkó (3) (MTM); *Balatoncsicsó*, 1999. 05. 29. KCs; erdészház környéke, 1969. 07. 09–10. PJ; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, rét, 1988. 06. 29. HB; Rendeki-hegy, 1986. 07. 14–17. SzZs; Tüsképuszta, 1987. 07. 10. HB (3), 1988. 06. 29. SzZs, 1988. 07. 01. HB; *Fenyőfő*, 1983. 07. 07. HB; Kitaibel oszlop, 2002. 08. 27. RSz; *Hárskút*: Ráktanya környéke, 2004. 06. 30. HB; *Kővágóörs*: Ecséri-erdő, borókás, gyep, 2004. 09. 21. HB – KCs (3); *Köveskál*: Fekete-hegy, 1981. 07. 05. HB; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 04. 30. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (2) (MTM); Pap-hegy, 2000. 04. 23. RI (MTM); *Monoszló*: Hegyestű, 1993. 06. 30. Merkl O. (MTM); *Nagyesztergár*: Hosszú-földek, parlag, 2005. 06. 24. KCs; *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (2); *Pula*: Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; *Sümeprága*: kőbánya, 1983. 07. 20. HB; *Szentantafa*: Gyűr-hegy, száraz rét, 1999. 08. 25. KCs; Hangyás-erdő alatt, 1999. 08. 26. KCs; *Tihany*, 1983. 04. 17. PA (2); *Ugod*: Előerdő, 1972. 07. 18. BJ; *Vállus*, 1969. 05. 20–21. PJ (2); *Vászoly*: Nyelő, 1999. 04. 28. HB (4); *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 28. HB (2); Tátika, 1983. 07. 19. HB; Tátika-Hidegkút, 1982. 07. 28. HB.

Sciocoria cursitans (Fabricius, 1794) – *Közönséges laposfejű-poloska* – Euroszibériai faj, hazánkban gyepterületeken sokfelé gyakori. A Bakonyban is szinte mindenütt megtalálható. – *Aszófő*: Öreg-hegy, 1998. 04. 29 – 05. 29. KCs; *Bakony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Bakonyháza*: Alsópere, 1964. 08. 26. PJ; *Balatonakarattya*, 1962. 04. 26. PJ; *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB (6); Tamás-hegy, 2000. 05. 24. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyep, 2007. 05. 10. KCs, 2007. 06. 13. KCs (2), 2007. 07. 24. KCs (2); *Csabrendek*: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; *Csopak*: gyomterület, 2002. 05. 09. HB; *Hajmáskér*: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; *Hegyesd*: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ, 1998. 06. 03. HB (3); Káptalantóti: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (2); Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB, 1998. 05. 13. HB (5), 1998. 06. 24. HB, 1998. 07. 08. HB, 1998. 07. 22. HB, 1999. 05. 12. HB, 1999. 05. 26. HB, 1999. 06. 25. HB (2), 1999. 08. 04. HB (2); Ugri-hegy, sziklagyep, 1998. 04. 29. HB, 1998. 05. 13. HB (3), 1998. 08. 18. HB (2), 2001. 05. 24. HB; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB; Mogyorós-hegy, fenyves, 1996. 06. 03. KÁ, 1998. 08. 05. HB; Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 05. 14. HB, 1997. 05. 28. HB, 1997. 08. 20. HB (2), 1998. 05. 13. HB (9), 1998. 05. 27. HB (4), 1998. 07. 22. HB (2), 2000. 05. 11. HB, 2001. 07. 05. HB (2); Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1996. 05. 27. HB, 1996. 06. 03. HB (3), 1996. 06. 06. KCs (2), 1997. 08. 20. HB, 1998. 05. 13. HB, 1998. 07. 22. HB, 1998. 08. 04. HB (2), 1998. 09. 19. HB, 1999. 05. 26. HB, 1999. 06. 23. HB, 1999. 07. 21. HB, 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB, 1999. 08. 18. HB, 1999. 09. 01. HB; Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (2); *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 06. 10. KCs; *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Öcs*: Bü-

dös-tó, 2002. 05. 15. KCs; *Sümege*, 1905. 07. Győrffy (MTM); *Tihany*, 1930. 06. 23. HG (MTM), 1939. 04. 15. Székessy (MTM); Hármashegy, kaszáló, 2000. 05. 18–26. Szel Gy.; Hármashegy, kaszáló melletti cserjesor, 2000. 06. 16–30. Szel Gy.; Külső-tó, szőlő, 2001. 06. 02 – 06. 26. KCs (3); Óvár, 1983. 06. 30. HB; *Veszprém*, 1881. 09. 20. (2) (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB (2), 1996. 05. 10 – 06. 15. HB (5); Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 08. 20. HB (5), 1998. 06. 10. HB, 1998. 06. 24. HB, 1999. 06. 09. HB (2), 1999. 07. 07. HB, 1999. 07. 21. HB (4), 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB, 2000. 07. 06. HB, 2006. 07. 02. HB; Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 08. 20. HB, 1998. 05. 13. HB, 1998. 05. 27. HB, 1998. 07. 08. HB, 1999. 08. 04. HB, 1999. 08. 18. HB (2); *Zirc*: Reguly u., 2002. 04. 30. KCs.

Sciocoris distinctus Fieber, 1851 – Eurázsiai faj, legnyugatibb előfordulása Közép-Európa. Hazánkban meglehetősen ritka, a Bakonyban eddig csak két helyről került elő, mindkettő a Kab-hegy oldalában található. – *Nagyvázsony*: Rekesztő-rét, 2002. 07. 05. HB; *Semlyékes-tó*, 2002. 05. 13. HB, 2002. 07. 05. HB.

Sciocoris homalonotus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, mely az irodalom szerint hazánkban ritka (HALÁSZFY 1959). RÉDEI és HUFNAGEL (2003) már jelezte, hogy a Loksa-gyűjtemény talajcspadás anyagának feldolgozása során sok példányát találták, sok területről. Tehát igazából nem ritka, csak ritkán gyűjthető. Ezt bakonyi adatai is megerősítik, a talajcspadákban egyes területeken tömegesen található. Viszonylag sok helyről van adata. – *Badacsony* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 20. KCs; *Balatonfűzfő*: Szalmási-telep, 1962. 04. 13. PJ; *Eplény*: Tobán-hegy, 1982. 05. 05. HB; *Fenyőfő*: Ósfenyves, 1984. 06. 03. TS; *Káptalanfüred*, 1968. 05–06. Neruzsil; *Káptalantóti*: Tóti-hegy (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Keszthely* (Horváth 1900); *Litér*: Mogyorós-hegy, fenyves, 1998. 06. 24. HB, 1998. 07. 22. HB (2), 1998. 08. 05. HB, 1999. 04. 28. HB (2), 1999. 06. 09. HB (3), 1999. 06. 23. HB (2), 1999. 07. 21. HB (2), 1999. 08. 04. HB (4), 1999. 08. 18. HB (2), 2000. 08. 03. HB, 2000. 08. 03. HB (2), 2001. 04. 12. HB, 2007. 09. 04. HB (3); Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 2001. 04. 26. HB; *Tapolca*, (Horváth 1900); *Tés*: Sötéthorog, 1969. 06. 27. PJ (2); *Nemesgulács*: Gulács (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Nemesvíta*: Köves-tető (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); *Tihany* (RÉDEI – HUFNAGEL 2003); 1983. 04. 17. PA (4); Kis-erdő, 1984. 07. 07. TS; Kis-erdő-tető, 1983. 04. 24. TS; Külső-tó, 1985. 06. 30. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, fenyves, 2000. 07. 06. HB, 2007. 11. 07. HB; Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB – RSz; *Zirc*: Arborétum, 2001. 05. 11. KCs; Mayer-tó, sásos-füzes, patakpart, 2008. 04. 25. KCs.

Sciocoris macrocephalus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, hazánkban nem túl gyakori, a Bakonyból eddig két helyről került elő. – *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Zánka*: Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB (2).

Sciocoris microphthalmus Flor, 1860 – *Szürkés laposfejű-poloska* – Eurázsiai faj, Magyarországon szélesen elterjedt, de nem túl gyakori. A Bakonyban is sokfelé fogták. – *Bakonybél*, 1996. 08. 09. HB; *Bakonybél*: Szömörkés, 1963. 05. 24. PJ; *Bakonynána*: Alsópepe, 1964. 08. 26. PJ (7); *Bakonyszentkirály*: Hajmáspuszta, Halastó környéke, 1972. 06. 12. TS; *Csabrendek*: Tüsképuszta, 1987. 07. 07. HB (5), 1987. 07. 08. HB, 1987. 07. 10. HB (5); *Eplény*: Malomréti-völgy, 1982. 06. 20. TS (2); *Nyirád*: Felsőnyirádi-erdő, 1965. 06. 23–25. PJ; *Tapolca*, 1904. 08. 04. Uhl (MTM); *Tihany*, 1936. 05. 24. Székessy (MTM); *Városlőd*: Borsod, 1964. 05. 07. PJ; *Veszprémfajsz*: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; *Zalaszántó*: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS; *Zirc*: Cigány-domb, 1982. 06. 16. TS, Szarvaskút, 1984. 08. 08. HB (3).

Sciocoris sulcatus Fieber, 1851 – Mediterrán faj, az országban sokfelé megtalálható, de nem gyakori. A Bakonyban elsősorban a Balaton-felvidéken fogták. – *Bakonyszentkirály*: Hegyfő, kaszáló, 1996. 06. 09. KCs; *Balatonakali*: Nagymező, 2004. 05. 19. HB (4); *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (3); *Mencshely*: Halom-hegy, 1998. 06. 10. KZ; *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (MTM); *Pécseley*: száraz gyepp, 2004. 05. 27. HB; *Szentkirályszabadja*: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ; *Tés*: Csengő-hegy, 1995. 06. KCs; *Tihany*: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs, Külső-tó, szőlő, 2001. 06. 26–08. 10. KCs, Sajkod, Apáti-hegy, sztyepplegelő, 2000. 05. 26–06. 09. Szél Gy. (10), Sajkod, árvalányhajas, sztyepp, 2000. 06. 04–06. 09. Szél Gy.; *Zánka*: Gyermekváros, 2001. 06. 06. HB, 2002. 05. 28. HB (2).

Stagonomus amoenus (Brullé, 1832) – Mediterrán faj, az ország több tájegységéből előkerült, de viszonylag ritka. A Bakonyban szinte kizárólag a Balaton-felvidékről került elő. – *Balatoncsicsó*: Bán-kő, 1999. 05. 19. KCs (2); *Balatonfüred*: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Bodajk*: Borz-hegy, löszgyepp, 2007. 05. 10. KCs (2); *Kővágóörs*: Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS; *Litér*: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB, Mogyorós-hegy, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB, Mogyorós-hegy, sziklagyepp, 1996. 06. 03. HB; *Mencshely*: Halom-hegy, kaszáló, 1998. 06. 10. KCs (2); *Mindszentkál*: Öreghegy, 2001. 05. 20. RI (MTM), 2001. 06. 23. RI (MTM), Pap-hegy, 2000. 04. 23. RI (MTM); *Paloznak*, 1981. 07. 16. HB; *Tihany*: Akasztó-domb, 1983. 05. 17. TS; *Gejzírmező*, 1983. 04. 17. TS; *Kis-erdő*, 1983. 05. 07. TS; *Kis-erdő-tető*, 1983. 04. 26. TS (2); *Külső-tó*, 1972. 07. 05. TS, 1972. 07. 19. TS; *Óvár*, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Vilonya*: Külső-hegy, tölgyes alja, 1996. 06. 13. HB; *Zánka*: Gyermekváros, 2002. 05. 28. HB.

Stagonomus bipunctatus (Linnaeus, 1758) – *Kétpettyes címerespoloska* – Szinte egész Európában megtalálható, hazánkban viszonylag ritka, a Bakonyból is csak néhány adata van. – *Bakonyszűcs*, 1906. 06. 01. Wachsmann (MTM); *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1975. 08. 03. TS; *Csabrendek*: Nagytárkánypuszta, 1988. 07. 08. HB; *Tüsképuszta*, 1987. 07. 07. HB; *Hajmáskér*: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); *Márkó*: Menyke, 1963. 05. 12. PJ (2); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; *Zirc*: Pintér-hegy, 1973. 08. 04. TS.

Staria lunata (Hahn, 1835) – *Barna címerespoloska* – Mediterrán faj, hazánkban meglehetősen gyakori. A Bakonyból számos helyről előkerült, de elsősorban a déli területekről. – *Alsóörs*, 1972. 06. 24. BJ; *Aszófő*: Öreg-hegy, lejtősztyepp, 1998. 06. 10. KCs (2); *Badacsony*, 1909. HG (MTM); *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2), 1996. 08. 06. KÁ, 1996. 08. 22. HB; *Sárkány-völgy környéke*, 2000. 05. 15. HB (4); *Támás-hegy*, lejtősztyepp, 2000. 05. 18. KZ (3); *Cserszegtomaj*: Csóka-kő, 1982. 09. 11. TS; *Csobánc*, 1981. 07. 03. HB (3); *Dörgicse*: Öcs-hegy, borókás, 1998. 06. 10. KCs (2); *Felsőörs*: mezofil völgy, 1996. 08. 30. KÁ; *Gyenesdiás*, 1909. HG (MTM); *HG* (MTM); *Pillich* (MTM); *Gyulafíratót*, 1991. 06. 15. TS; *Homokbödöge*: Uzsali-árok, 1972. 05. 23. BJ; *Keszthely*, *Pillich* (MTM); *Litér*: Bendola mellett, fenyves, tisztás, 1996. 06. 06. HB (2); *Mogyorós-hegy*, fenyves, tisztás, 1996. 06. 03. HB; *Mogyorós-hegy*, sziklagyepp, 1996. 06. 03. HB; *Mencshely*: Halom-hegy, 1998. 06. 10. KZ; 1998. 06. 10. KCs; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (3) (MTM); *Monostorapáti*: Halastó környéke, 1999. 08. 25. HB; *Monoszló*: Hegyestű, 1993. 06. 30. Merkl O. (2) (MTM); *Nyirád*: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (2); *Olaszfal*: Eperkés-hegy, gyepp, 2001. 08. 30. KZ; *Pécseley*: Nagy-rét, löszgyepp, 1998. 05. 13. KZ (2); *Pétfürdő*, 1968. 06. 26. PJ; *Szentkirályszabadja*: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ (2); *Tihany*: Óvár, 1962. 06. 12. SÁ (MTM); *Ugod*: kaszáló, 1972. 05. 30. BJ; *Kövestető*, 1972. 06. 06. BJ; *Vállus*: Bűdös-kúti völgy, 1958. 06. 15. SGy (MTM); *Vászoly*: Keresztfá-tető, 1998. 06. 26. KCs; *Veszprém*: Csa-

tár-hegy, 1983. 06. 24. BJ, 1997. 07. 14. HB (2), 1997. 07. 14. Bobor Á. – KÁ; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB (2); *Vilonya*: Sukori-hegy, 1996. 06. 13. HB (2).

Troilus luridus (Fabricius, 1775) – *Törös címerespoloska* – Boreo-montán faj, főleg hegyvidékeken, fákon található. A Bakonyból Horváth Géza (HORVÁTH 1900) Zircről említi (Pável gyűjtése, a MTM-ben megtalálható), azóta eddig csak egy példány került elő. Valószínűleg nem ilyen ritka, az ok inkább az, hogy fákról kevesen gyűjtenek, a talajon, aljnövényzeten pedig ritkán tartózkodik. – *Bakonyszücs*: Márvány-árok, 1997. 05. 03. KCs; *Zirc*, Pável (2) (MTM).

Ventocoris trigonus (Krynicky, 1871) – Egész Európában, a Közel-Keleten és Oroszország déli részén is megtalálható, hazánkban inkább a Duna-Tisza között található, előkerült még Somogyból (KONDOROSY 2001), a Vértesből (Harmat et al. 2007) és a Villányi-hegységből (KONDOROSY 2000) is, de nem gyakori. A Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteményében egyetlen példány sincs, de a MTM-ban található egy régi példány: – *Tihany*, 1940. Tóth (MTM).

Vilpianus galii (Wolff, 1802) – Mediterrán faj, hazánkban sokfelé előfordul, de nem gyakori. A Bakonyban eddig csak a déli területekről került elő. – *Balatonfüred*: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; *Kádárta*: Halastavak, 1996. 05. 08. HB; *Királyszentistván*: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (2); *Litér*: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 08. 20. HB, 1997. 08. 20. HB; *Mindszentkál*: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. RI (MTM); *Monostorapáti*: Halastó környéke, 1999. 08. 25. HB; *Sóly*: Rácz-úti-dűlő, 1996. 07. 17. HB; *Veszprémfajsz*: Kálvária, 1996. 08. 27. HB; *Vilonya*: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB; *Zalaszántó*: Hermann-tó, 2003. 06. 29. HB.

Zicrona caerulea (Linnaeus, 1758) – *Acéllék poloska* – Palearktikus faj, az országban sokfelé megtalálták, de nem gyakori. A Bakonyból is csak elszórtan vannak adatai. – *Borzavár*, 1974. 07. 03. Balla – Huszár; *Csopak*: Tücsök-kút, 1996. 07. 04. KCs; *Gyulafirátót*: Halastó, 1971. 06. 28. TS (2); *Hárskút*: Esztergáli-völgy, 1986. 05. 29. HB; *Hárskút*: Gerence-part, 2005. 07. 26. KCs; *Királyszentistván*: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB (2); *Lovas*: Királykút, 1977. 04. 03. RI; *Németbánya*: Vadászház környéke, 1967. 05. 29 – 06. 02. PJ (2); *Olaszfalu*: Alsópere környéke, 1966. 07. 11–14. PJ; *Pula*: Nagy-Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; *Sáska*: Agár-tető, 1967. 05. 11. PJ; *Szentantalfa*: Gyűr-hegy, Cserkúti-patak, 1999. 05. 19. KCs; *Tüskevár*: rét, 1970. 09. 10. TS.

Összefoglalás

A dolgozat 50 faj mintegy 3300 bakonyi példányának adatait tartalmazza. A feldolgozás során néhány ritka vagy faunisztikailag értékes, érdekes faj került elő a Bakonyból, ezek a következők: *Ancyrosoma leucogrammes*, *Bagrada stolidus*, *Chlorochroa juniperina*, *Chlorochroa pinicola*, *Eurydema dominulum*, *Eurydema fieberi*, *Pinthaeus sanguinipes*, *Podops curvidens*, *Sciocoris distinctus* és *Sciocoris sulcatus*. A család hazai fajainak 76 %-a került elő a hegységből.

Irodalom

- HALÁSZFY, É. (1959): Poloskák II. – Heteroptera II. – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) XVII, 2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 87 pp.
- HARMAT, B. (1986a): A Bakony hegység karimáspoloska faunájának alapvetése (Heteroptera: Coreidae) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 5: 7–12.
- HARMAT, B. (1986b): Ritkábban előforduló poloskafajok a Bakonyból /Heteroptera/ – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 5: 13–16.
- HARMAT, B. (1989): A Bakony hegység Alydidae, Rhopalidae és Stenocephalidae faunájának alapvetése (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 8: 11–18.
- HARMAT, B. (1993): A Bakony hegység Nabidae, Reduviidae és Pyrrhocoridae faunájának alapvetése (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 12: 23–38.
- HARMAT, B. (2001): Adatok Litér környékének poloskafaunájához (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 17(1998): 97–110.
- HARMAT, B. (2006): A Bakony csipkéspoloska-faunájának alapvetése (Heteroptera: Tingidae) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 23: 41–52.
- HORVÁTH, G. (1900): Ordo Hemiptera. – A Magyar Birodalom Állatvilága (Fauna Regni Hungariae). A K. M. Természettudományi Társulat Budapest. 64 pp.
- KIS, B. (1984): Fauna republicii socialiste România – *Insecta Volumul VIII*. pp. 216.
- KONDOROSY, E. (1999): Checklist of the Hungarian bug fauna (Heteroptera) – *Folia entomologica hungarica* 60: 125–552.
- KONDOROSY, E. (2000): Adatok a Villányi-hegység poloskanépességének (Heteroptera) ismeretéhez – *Dunántúli Dolgozatok Természettudományi Sorozat*, Pécs. 10: 165–174.
- KONDOROSY, E. (2001): Somogy megye poloskafaunája (Heteroptera). – In: *Natura Somogyiensis*, Kaposvár, 1: 123–134.
- ÖZSARAC, Ö. KIYAK, S. (2001): A Study on the Heteroptera Fauna of Bozcaada (Çanakkale Province) – *Turkish Journal of Zoology*, 25: 313–322
- PAPP, J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – *A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei* 7: 251–314.
- RÉDEL, D. – HUFNAGEL, L. (2003): Adatok a Dunántúli-középhegység talajlakó poloskafaunájának ismeretéhez (Heteroptera). (Adatok Magyarország talajlakó poloskáinak ismeretéhez I.) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 20 (2001-2003): 73–76.
- ROZNER, I. (2004): Adatok a mindszentkáljai Öreghegy poloska faunájához. (*Insecta: Heteroptera*) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 21: 83–95
- WAGNER, E. (1966): Wanzen oder Heteropteren I. Pentatomorpha – In: DAHL, F. (ed.): *Die Tierwelt Deutschlands*. 54: 1–235.